

Előfizetési díj:

Negyedévre 1 frt
Félévre 2 frt
Egész évre..... 4 frt

Egyes szám 20 kr.

Megjelen havonként kétszer.

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Budapest, József-körut 5. szám.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

Az „Achilles” Sport-Egylet, az „Aradi Korcs-Egylet”, „Magy. Testgyakorlók köre”, a „Beregszászi Korcsolyázó-Egylet”, a „Bpesti, hegyvidéki turista-Egylet”, a „Budapesti Korcsolyázó-Egylet”, a „Budapesti Torna-Egylet”, a „Debreczeni Korcsolyázó-Egylet”, a „Debreczeni Torna-Egylet”, az „Egyetem: Athletikai Club”, „Első Magyar Vivő-Egylet”, az „Ersekújvári Vivő- és Torna-Egylet”, a „Fertői Csónakázó-Társaság”, a „Győri Csónakázó-Egylet”, a „Kassai Korcsolyázó-Egylet”, a „Kolozsvári Athletikai Club”, a „Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet”, a „Föv. Vivő-Club”, a „Körmendi Athletikai Club”, a „Kunszentmártoni Csónakázó-Korcsolyázó-Egylet”, a „Magyar-Ovári Torna- és Vivő-Egylet”, a „Marosvásárhelyi kerékpár-Egylet”, a „Makói Torna-Egylet”, a „Maros-Vásárhelyi Korcsolyázó-Egylet”, a „Lévai Torna- és Vivő-Egylet”, a „Lőcsei Korcsolyázó-Egylet”, a „Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet”, a „N.-Bányai Torna és Korcsolyázó-Egylet”, a „Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egylet”, a „Nagy-Kanizsai Torna-Egylet”, a „Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet”, a „Nemzeti Hajós-Egylet”, a „Neptun Budapesti Evező-Egylet”, a „Ó-Becsei Kerékpár-Egylet”, a „Ó-Budai Torna-Egylet”, a „Pécsi Athletikai Club”, a „Pozsonyi Hajós-Egylet”, a „Pozsonyi Torna-Egylet”, a „Privigyei Korcsolyázó-Egylet”, a „Rimaszombati Korcsolyázó-Egylet”, a „Sátoralja-Ujhelyi Korcsolyázó-Egylet”, a „Selmezi Akadémiai Athleta-Club”, a „Soproni Korcsolyázó-Egylet”, a „Szabadkai torna-Egylet”, a „Szarvasi Korcsolyázó-Kör”, a „Szegedi Csónakázó-Egylet”, a „Szegedi Korcsolyázó-Egylet”, a „Szegedi Torna-Egylet”, a „Székely-Udvarhelyi Korcsolyázó-Egylet”, a „Székesfehérvári Korcsolyázó-Egylet”, a „Temesvári Korcsolyázó-Egylet”, és az „Újvidéki kerékpár- (Bicycl-Egylet)”, a „Pápai korcsolya-egylet”, a „Torontáli korcsolyázó és hajós-egylet”, „Szegedi Kerékpár-egyesület”, „Veszprémi torna-egylet”, „Tordai korcsolyázó-egylet”, „Budapesti Torna-Club”, „Zombolyai atletikai club”, a „Szászvárosi atletikai club”, a „Szolnoki korcsolyázó-egylet”, a „Budapesti polgári lövészegyesület”, „Sportkedvelők köre”, a „Magyar Úzó-Egylet”

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ő nagyméltósága 47,020. számú rendeletével ajánlja e lapot Magyarország összes tanintézetének.

CSÓNAKÁZÁS.

A „tiszai regatta szövetség”

által Szegeden 1894. évi június hó 29-én rendezendő Amateur evezős verseny sorrendje és feltételei.

- I. *Kettős páros evezős* (double scull) verseny nemzetközi verseny. Szövetségi vándordíj, öt izben nyerendő meg, legjobb hajók kormányossal, harmadik mérkőzés, védő a temesvári csónakázó egylet, tét 25 frt, az első hajó legénységének arany érem, a másodikénak ezüst érem.
- II. *Négy evezős verseny* nyílt verseny (hölgy evezősök), Palánkos kül villás hajók kormányossal, méretek nélkül, szilárd ülessel, első hajó evezőseinek arany érmek és tiszteletdíjak, második hajó evezőseinek ezüst érmek. Tétel 5 frt.
- III. *Skiff verseny* nyílt verseny. Tiszteletdíj, legjobb hajók, tét 10 frt, az elsőnek külön arany érem, ezüst érem a másodiknak.
- IV. *Négy evezős verseny* nyílt verseny. Hölgyek tiszteletdíja, palánkos hajók kormányossal méretek nélkül, tét 15 frt, az első hajó legénységének arany érem, a másodikénak ezüst érem.
- V. *Skiff verseny* zárt verseny (juniorok számára). Palánkos hajók, elsőnek ezüst érem, tét 3 frt.
- VI. *Skiff verseny* zárt verseny. Szövetségi vándordíj, három izben nyerendő meg, védő Meák Gyula sze-

- gedi, legjobb hajók tét 10 frt, az elsőnek külön arany érem.
- VII. *Nagy evezős verseny* zárt verseny. Szövetségi vándordíj 5 izben nyerendő, első mérkőzés, palánkos hajók kormányossal, méretek nélkül, 10 frt az első hajó legénységének külön arany érem, ezüst érem a másodiknak.
 - VIII. *Kettős evezős* (pair oar) verseny nyílt, verseny. Palánkos hajók kormányossal, méretek nélkül, tét 10 frt, az első hajó legénységének arany érem, ezüst érem a másodikénak.
- Az V, VI és VII alatti versenyek zárt jellegűek és ezeken csak a tiszai regatta szövetség tagjai vehetnek részt, az I. alatti verseny nemzetközi jellegű és azon részt vehet minden amateur evezős egylet, a III., IV. és VIII. alatti versenyek országos jellegűek és azok a magyar evezős egyletek országos szövetségének tagjai vehetnek részt, végül a II. alatti versenyen bármely amateur egylettel összeköttetésben álló hölgyek evezhetnek, kormányosul azonban az országos szövetségnek valamely tagját kell magukkal vinniük.
- A II. pont alatt versenyt kivéve, az összes többi versenyekben a magyar evezős egyletek országos szövetségének verseny szabályai mérv adók.
- A verseny délután 4 órakor veszi kezdetét.
- A versenyek a fent megállapított sorrendben 20 percnyi időközben következnek egymásután.
- A pálya hossza, a II. és VIII. alatti kivételével mindenkor 2000 méter, a II. alatti verseny hossza 700 méter vízmentében, a VIII. alatti verseny kísérletképpen fordulással van, indulás víz ellen és 1000 métert víz ellen evezve, fordulás vízmentében további 700 méter.
- A start helyek számozása a Tisza jobb partján kezdődik.
- A verseny a VIII. alatti kivéve folyó vízben, lefelé fordulás nélkül evezendő.
- Indítás mozgó starttal történik
- Az egyletek jelentkezésének zár határideje 1894. évi május hó 29-ének éjjeli 12 órája, a csapatok megnevezésének zár határideje 1894. évi június hó 14-ének éjjeli 12 órája.

A jelentkezések és nevezések, előbbieket a tétel mel-
léklésével, Rónay Jenő szövetségi elnökhöz Nagy-Becs-
kerekre intézendők és lepecsételt borítékban küldendők
be, a borítékon azonban kitüntetendő, hogy „jelentkezés”
vagy „nevezés” a versenyre.

A tiszai regatta szövetség.

Yachtversenyek Pólában. Kedvező időjárás mellett
m. hó 23-án reggel megkezdődtek a regatta versenyek.
A nemzetközi verseny 50 teng. mértföldjére reggel kilenc
órákor két hajó állt a starthoz: „Thaormina”
vezetve gr. Andrassy Géza által és „Sofie” vezetve Hen-
riques korvett kapitány által. A yacht-egylet díjért (21
teng. mfd) kilencz óra 15 perczkor a következő jachtok
jelentek meg: „Eros” vezetve Wawel sorhajóhadnagy,
által, „Marczella” vezetve gr. Colloredo-Mansfeld hadap-
ród által, „Nella” vezetve Barry sorhajó hadnagy által,
„Blackok” vezetve hg. Hohenlohe Egon által és „May”
vezetve gr. Bárdi Felix által. A nemzetközi verseny
egyik konkurensa „Saphie” feladta a versenyt s „Thaor-
mina”, gróf Andrassy Géza yahtja 6 óra 29 perczkor
vitorlázott el a cél elött mint győztes, — A díj egy
2000 korona értékű ezüst service. — A yacht-egylet
díjában 2 óra 5 perczkor „Nella” érkezett be elsőnek.
„May” 2 óra 9 perczkor mint második s „Eros” 2 óra
42 perczkor mint harmadik érkezett meg. — A halászkok
versenyében az első és harmadik díjat osztrákok, a má-
sodikat pddig egy olasz nyerte meg. A 24-iki yachtver-
senyeken résztvettek „Csillagom” (gr. Andrassy Géza),
„Dora” (Koburg Fülöp herczeg), „Wika” (górf Harrach
Alfréd), „Maiko” (gróf Bardi Felix), „Schararisa” (Capt.
Andersen), „Iczipiczi” (Károly István fhg), „Nella” (Barry
sorhajóhadnagy) és az angol yacht Baby (mr. Charles
Barton). A verseny, melynek távja 10 tengeri mértföld
volt, könnyű délketi szél mellett kilencz órákor kezdő-
dött. A díjat közel két órai vitorlázás után a „Maiko”
yacht vitte el, második lett a „Sacharissa”, harmadik
pedig az „Iczipiczi”, melyet fenséges tulajdonosa maga
vezényelt. A hadihajók regattájánál (távolság 5 tengeri
mértföld) elsőnek az „Alpho” másodiknak a „Kaiser
Max” és harmadiknak a „Tegetthof” hajó érkezett be.

A keszthelyi csónakázó és korcsolyázó egylet. f.
hó 15-én tartotta rendes közgyűlését dr. Csanád Gusztáv
elnöklete alatt. Elnök üdvözlővén a szép számban
megjelenteket, felolvastatott a jegyzőkönyv. Elnök jelen-
tette, hogy az „Az ember” nevű vitorlás nem bizonyult
elég jónak, azért az egyleti vitorláshajó vele nem eserl-
tetett ki. Kiss József parancsnok jelentette, hogy a télen
a jégpálya elég látogatott volt, tehát az évad kedvező
anyagilag eredménnyel folyt le. Előterjesztetett a szám-
vizsgáló bizottság jelentése, mely szerint az egylet egész
vagyonra 7965 frt 89 kr. Pénztárnoknak a felmentvény
megadatott. Az egyletnek 1893-ban volt 222 tagjai, az
összes jövedelem volt, a csónakok után 640 frt; a csó-
nakázás nagyon keresett volt, a csónakok után 586 frt,
a vitorlás után 128 frt díj folyt be. Nagyobb kirándulások
is voltak; közel és távol eső helyekre; újabb csónakok
beszerzésére szükség nincs. A számadások szerint
904 forint 57 kr. pénztámaradvány van. Elnök jelen-
tette továbbá, hogy a város az áthelyezett csónakázó
egyleti pavillon költségeihez 200 frttal járult. Az 1894.
évi költségvetés 1240 frt bevétellel és 1100 frt kiadással
állapítottat meg. A tisztujítás a következőképen ejtetett
meg: elnök doktor Csanád Gusztáv, alelnök Takách
Imre, hajóparancsnok Kiss József, pénztárnok Buchberger
Fülöp, titkár Biró József, Választmányi tagokká Lénárd
Ernő, Hoffmann Soma, Pákor Adorján, Illés R., Hencz
A., Csirke Iván, Ulmann V., dr. Dunszt F., Hannz Ö.,
Hoffmann Mór, Sparszam Pál, Reischl V., Csathó Alajos,
választattak. Végül indítvány tétetett, hogy az egyleti

pavilon környéke fenyőfákkal ültetessék be, s téli kikö-
tőhely létesíttessék; e két indítvány a választmányhoz
tétetett, míg azon indítvány, hogy egy magas árboc
állítassék és sötét éjjel jelző lámpa tétessék ki elfogad-
tatott. Takách Imre elnöklete alatt pedig vigalom ren-
dező bizottság küldetett ki.

A budapesti (budai) torna-egylet közgyűlése.

Mult hó 21-én este tartotta meg a fent nevezett
egylet 19-ik évi rendes közgyűlését az Attila-utczában
levő tornacsarnokban. *Kollár* Lajos elnök megnyitva a
gyűlést, a tanácskozás vezetésére *Darányi* Ignác dr.
országos képviselőt kérte föl. Az évi jelentés szerint
az egyletnek 3 díszleti, 54 alapító, 243 működő és
85 pártoló tagja van. Az egyleti vagyon 36,824 frt 63 kr.
A jövő évi költségelőirányzat megállapítása után a fel-
mentvényt a tisztikarnak megadták. Az elnök jelentette
azután, hogy a főváros törvényhatósága az egylet által
eddig is használt területet, a melyben a tornacsarnok
is áll, az egyletnek ingyen bocsátotta tulajdonába, azon
kikötéssel azonban, hogy ha az egylet ezen telket és
a rajta lévő épületet mai rendeltetésétől elvonná és a tor-
naegylet céljai helyett más célokra akarná felhasz-
nálni, akkor a telek a rajta lévő épületekkel és az összes
befektetésekkel együtt — minden kármgtérítés nélkül —
ujra a főváros tulajdonába megy át. Ez irányban az
alapszabályok 51. §-át is módosították. Ezután *Nagy*
Emil indítványára *Kollár* Lajos elnöknek, *Darányi*
Ignác, *Thaly* Guidó alelnöknek és *Rónay* Emil pénz-
tárnoknak a közgyűlés jegyzőkönyvileg köszönetet sza-
vazott. Ezután a választásokat ejtették meg. Elnök lett
az egylet mozgalmal életében elismerésre méltó érde-
meket szerzett volt elnöke ismét *Kollár* Lajos; a leg-
közelebbi idők hivatva lesznek, hazánk sportjának elő-
haladottságáról a külföld előtt is bizonyosságot szolgáltatni,
a budapesti torna egylet ujonnan választott ügybuzgó
elnökében szép garantiáját tudhatja, hogy akkoron szé-
gyent nem hoznak a magyar testgyakorlatra. Alelnöknek
Czölder János, jegyzők: *Alkér* Ernő és dr. *Aary* Pál,
pénztárnok *Rónay* Emil, ellenőr *Balassa* Gyula, szer-
táros *Schömmner* Ferencz. Válassztmányi tagok lettek:
Argay János, *Belházy* Emil, *Dürr* Károly, *Ferenich* Vil-
mos, *Follert* Károly, *Holfeld* Pál, *Krenedics* Gyula, *Mam-
bring* Gyula, *Porteleky* László dr., *Stoffer* Albert, *Tichtl*
János, *Törzs* Kálmán, ifj. *Ujhelyi* Sándor, *Wein* Dezső,
Wettstein Gyula. Felügyelő bizottsági tagok lettek:
Hoógh Gyula, *Horn* István, *Pitzek* János, *Rónay* Károly
dr. és *Vaniek* László. Miután *Darányi* Ignác megkö-
szönte a tagok élénk részvétét, a közgyűlés véget ért.

A tisztviselőtelepi tornaegylet jégpályáját labda-
játstótérré alakította át. A játstótéren a labdajáték min-
den nemét gyakorolni lehet, a longa-métától kezdve egész
a lawn-tennis ig — és pedig az egylet tagjai díjtalanul,
ezek hozzátartozói egy délutánra 10 krért, a nem tagok

pedig 20 krért. A játszóteret e napokban nyitották meg, nagy számu közönség jelenlétében. Ezentul minden szerdán és szombaton délután 3 órától kezdve, esetleg más napokon is, ha játszóter elegendő számban jelentkeznek — lehet a pályán labdázni.

A „Magyar Athletikai Club“

1894. évi nyilvános tavaszi viadalának feltételei.

A verseny napja: Nevezési zárnapp: 1894. május 24. d. u. 4 óra. 1894. május 18. d. u. 7 óra.

Versenypálya: a Club Orczy-kerti versenypályája.

I. *Juniorok versenye.* Sikfutás. (Zártverseny.) Távo-
lóság: 200 m. A „M. A. C.“ azon tagjai részére, kik
még nyilvános viadalon díjat nem nyertek. Elsőnek: a
Club bronz érme. Ha azonban 7-nél többen neveznek,
ugy két csoportba sorsoltatnak; a két csoport győztese
pedig döntő versenyt fut s az első bronz érmet és tisz-
teletdíjat, a második bronz érmet nyer.

II. *Vándordíj.* Adja gróf Andrassy Géza. Sikfutás.
(Nyíltverseny.) Távo-
lóság: 402 $\frac{1}{2}$ m. Idő: 55 mp. Első-
nek: a Club arany érme, és annak az egyletnek, mely-
nek tagjaként győzött, a felajánlott vándordíj, melyet
győztesnek egylete a „M. A. C.“ legközelebbi verse-
nyeiben — bármely tagja által is — még kétszer meg-
védeni köteles. Három egymást közvetlen követő győ-
zelem után a vándordíj a győztes egylet örökös tulajoná-
nába megy át, ellenkező esetben már szerzett igényét
veszíti. Ha azonban a távo-
lóságot az első 55 mp. alatt
nem teszi meg, ugy a club ezüst érmét, a második a
club bronz érmét nyeri; ha öten futnak a második is
ezüst érmet, a harmadik bronz érmet nyer. Az érmek
kiadásához kötött idő: 65 mp. Ezen felül nincsen dija-
zás. Csak oly egyletek tagjai vehetnek részt, melyek
már legalább három éve megalakultak és azóta folyto-
nosan működnek.

III. *Távolugrás.* (Nyíltverseny.) Az iramodás tetszés
szerinti, az elugrás deszka nélkül a földtől történik. Min-
den versenyző — a próbaugráson kívül, mely nem köte-
lező — három ugrást tehet, melyek közül a legnagyobb
számít. Hátraesés vagy visszalépés eredményként nem
számít s csakis mint a három ugrás egyike jön számi-
tásba. Győztesnek: a club ezüst érme és tiszteletdíj, má-
sodiknak bronz érme.

IV. *Bajnoki gátverseny.* (Zártverseny.) Távo-
lóság 120 yard, 10 drb. 95 cm. magas gáttal. Idő: 16 $\frac{2}{5}$ mp.
Díjak: Elsőnek: a club ezüst érme és bajnokjelöltség,
ha a távo-
lóságot 16 $\frac{2}{5}$ mp. alatt megfutja és reá nézve
a club bajnoki szabályai kötelezők. Második győzelemért
az első a bajnokjelöltség fenntartásával ujra ezüst érmet
nyer; a harmadik győzelemmel pedig megnyeri az ál-
lami arany érmet, serleget és a bajnoki czímet. Ha rekord
el nem éretnek, a verseny nem bajnoki, hanem egy-
szerű gátverseny, s ezen esetben az első a club ezüst,
a második a club bronz érmét nyeri. 20 másodpercen
felül nincsen díjazás.

V. *Kerékpárverseny térelőnyvel.* (Nyíltverseny.) Tá-
vo-
lóság: 5 km. (16 kör és 8 m.) Bármilynemű együ-
léses kerékpárral. Elsőnek: a club ezüst érme és tiszteletdíj,
másodiknak a club bronz érme; ha öten indulnak, a
harmadiknak is bronz érme.

VI. *Bajnoki síkverseny.* (Zártverseny.) Távo-
lóság:
 $\frac{1}{2}$ angol mfd. (804 $\frac{1}{2}$ méter) Idő: 2 percz 10 mp.
Díjak: elsőnek: a club ezüst érme és bajnokjelöltség,
ha a távo-
lóságot 2 p. 10 mp. alatt megfutja és reá nézve

a club bajnoki szabályai kötelezők. Második győzelemért
az első a bajnokjelöltség fenntartásával ujra ezüst érmet
nyer; a harmadik győzelemmel pedig megnyeri az állami
arany érmet, serleget és a bajnoki czímet. Ha a távo-
lóság befutása a kitűzött időn tul történik, akkor a ver-
seny nem mint bajnoki, hanem mint egyszerű verseny
számít és ezen esetben az első a club ezüst érmét, a
második a club bronz érmét kapja, de csak ha a távo-
lóságot legkevesebb 2 p. 30 mp. alatt futották be.

VII. *Súlydobás távolba.* (Nyíltverseny.) Súly 16 angol
font (7 $\frac{1}{2}$ kgr.) A dobás a földről történik. A ki közvet-
lenül a dobás után előre lép, annak dobása mint a meg-
engedett dobások egyike jön számításba, de eredmény-
ként nem számít. Eredmény: a megengedett 4 dobás
legnagyobbika. Elsőnek: a club ezüst érme, ha 960 cmt.
dob, különben bronz érme, másodiknak: bronz érme.
850 cm.-en alul nincsen díjazás.

VIII. *Handicap.* Sikfutás. (Nyíltverseny.) Távo-
lóság:
402 $\frac{1}{2}$ m. Elsőnek: a club tiszteletdíja, másodiknak a
club bronz érme; ha öten indulnak, a harmadiknak is
bronz érme.

IX. *Rúdugrás.* (Zártverseny.) Az elugrás deszka
nélkül a földről történik. A verseny 2 méter magasságon
kezdődik és a pálcza 5 cm.-enként emeltetik. A ki a
pálczát ugyanazon magasságban kétszer ledobja, a to-
vábbi versenytől eláll. Elsőnek: ezüst érme, másodiknak
bronz érme.

X. *Ökölvívás.* (Zártverseny.) A versenyző párok
sorshuzás utján állítatnak össze. A küzdelem 6 „volt“-ra
megy. A „volt“-okat három tagu bizottság számlálja.
Elsőnek: a club ezüst érme, másodiknak, a club bronz
érme, ha a versenyben legalább 3 oly athleta vesz részt,
kik a boxolást már egy tanév óta gyakorolják. Minden
pár versenynél a legyőzött eláll. Ha esetleg 3 versenyző
maradt, akkor csak ezek első párjának legyőzöttje mér-
kőzik még a harmadik fennmaradttal is, s ha ezt legyőzi
kapja a 2. díjat, ha pedig újból legyőzetik, eláll, mely
esetben a két győző döntő küzdelemben mérkőzik az
első és második díjért. A döntő küzdelem csak 3 „volt“-ra
megy.

XI. *Gróf Esterházy Miksa-emlékverseny.* Sikfutás.
(Nyíltverseny.) Távo-
lóság: 2 angol mfd. (3218 m.) Első-
nek: ezüst érme, másodiknak bronz érme, harmadiknak
bronz érme. Ha azonban győztes a versenyt 11 percz
alatt teszi meg, elnyeri az ezüst érmen kívül a gróf
Esterházy Miksa emlékdíjat a második, ha szintén, 11
percz alatt teszi meg, a bronz érme helyett ezüst ér-
met nyer.

XII. *Nagy kerékpárverseny.* (Nyíltverseny.) Távo-
lóság:
10 km. (32 kör és 16 m.) Bármilynemű együ-
léses kerék-
párral. Elsőnek ezüst érme és tiszteletdíj, másodiknak
bronz érme, de ha öten indulnak ezüst érme és az
utóbbi esetben a harmadiknak is bronz érme.

XIII. *Vigaszverseny.* Sikfutás. (Nyíltverseny.) Távo-
lóság: 300 m. Résztvehetnek, kik a verseny napján ver-
senyeztek, de első díjat nem nyertek. Nevezés a hely-
színen a versenytitkárnál. Elsőnek: tiszteletdíj.

XIV. A díjak ünnepélyes kiosztása.

Általános verseny-rendszabályok.

1. A nyílt versenyeken részt vehet minden magyar testgyakorló és sportegylet gentleman amateur tagja.
2. A zárt versenyekben csak a „M. A. C.“ iagjai vehetnek részt.
3. Tét; 2 korona; bánat: 4 korona; kivéve a zárt-versenye-
ket, hol csak 4 korona bánat van.
4. A második díj csak három versenyző a harmadik díj csak
öt versenyző mérkőzése esetén adatik ki, a mennyiben a verseny-
pont ettől eltérőleg nem rendelkezik.
5. A zárídon túl érkező nevezések figyelembe nem vétetnek.

6. A versenyeken szabályszerű verseny-öltöny viselése kötelező.
 7. A bánat, ha az illető, az általa jelzett versenyben résztvett, visszaadatik.
 8. A verseny ellen óvások a versenytitkárnál, rögtön az illető verseny után teendők meg, mert később tekintetbe nem vétetnek.
 9. A verseny-bírószám határozata ellen felebbezésnek nincs helye.
 10. A verseny feltételekben megállapított sorrend végleges; minden verseny-pont megkezdése előtt az első harangjelzésre a versenyzők a bírói páholyon megjelenni tartoznak.
 A harangjelzés után egy percre a verseny mindenkor megkezdődik, később megjelenők a versenyben részt nem vehetnek.
 11. A nevezésnek tartalmaznia kell
 a) a versenyző vezeték- és keresztnévét,
 b) polgári állását,
 c) lakását,
 d) a versenypontot, melyre nevez,
 e) a versenyöltöny színeit,
 f) a tétet és bánatot,
 g) azon egyesület nevét, melynek tagja, mit hivatalosan az elnök vagy titkár által igazolni tartozik.
 h) térelőny-versenyben a nevező három legjobb versenyeredményét, ugyszintén a kerékpár nemét és súlyát.
 12. Nevezések a választmány által indokolás nélkül visszautasíthatók.
 13. A vándordíj átvételét a nyertes egyén klubjának meghatalmazottja — elnök, alelnök vagy titkár — eszközli; mely alkalommal egy elismervény irandó alá általa oly kijelentéssel, hogy a M. A. C. által legközelebb kitűzendő versenynap előtt 48 órával a vándordíjat minden felszólítás nélkül a M. A. C. rendelkezésére bocsátja.
 14. A verseny időjárásra való tekintet nélkül megtartatik.
 15. Versenypálya a Club Orczy-kerti versenypályája; egy kör 312 m.
 A „Magyar Athletikai Club“ ig. választmányának 1994. márczius 16-án tartott rendes ülésén kelt határozata alapján.
 Budayest, 1894. márczius hó 17-én.

Dr. Mantuano Rezső
titkár.

Gróf Andrassy Géza
elnök.

Szabadkai sporthirek.

A „Szabadkai Torna-Egylet“ és az „Achilles Sport-Egylet“ versenyt rendező bizottsága m. hó 26-án tartott ülésén elhatározta, hogy május hó 13-án tartandó kerékpár kirándulás alkalmával országuti versenyeket is rendez Szabadka és Zenta között, a *távgyaloglás* 25 km.;
 A *vasparipa verseny* 10 km. Mindkét versenynél az elsőnek egyleti ezüst érem és elismerő okirat, a második beérkezőnek egyleti bronzérem és elismerő okirat adatik.

Az országos jellegű torna- és atletikai versenyek *Palics fürdőhelyen* június hó 20-án; július hó 15-én; augusztus hó 1-én; augusztus hó 26-án labdajáték mérkőzésekkel tartatnak meg. Ezen versenyekre ismételten öt bajnoki serleg, 10 darab arany érem, 35 darab ezüst érem és 25 darab bronz érem lett kitűzve. Jelentkezéseket elfogad *Matkovics Miklós* torna tanár (Egészségügyi torna- és vívó terem, Szabadkán), hol bővebb felvilágosítások is szolgálnak. Továbbá felkéretik *Vermes Béla* országgyűlési képviselő ur, hogy az egyesület küldöttségét a párisi nemzetközi atletikai congressusra (Congrès international athlétique de Paris) 1894. június 16-án vezesse (au Palais de la Sorbonne à Paris), valamint július 21-én *Boroszlóban* tartandó VIII-ik német tornaünnepélyre. A Palicsi „*Achilleion*“ (athleták otthona) 54 bebutorozott szobával és teljesen felszerelt versenypályával május hó 1-én adatik át a versenyre készülő atletáknak.

Szigethi Benedek Gyula verseny kardvívó és okleveles vívómester a szabadkai vívó iskolája élére jeles képzettségű fiát *Sándort*, kinek igen szép jövőt jósolunk, az athleta világban, állította. A Maestro pedig jelenleg *Debreczenben*, vívótanfolyamot nyitott, hol a napokban *Kükemezey Árpád* fővárosi vívómesterrel mérkőzni fog. **Vermes Lajos.**

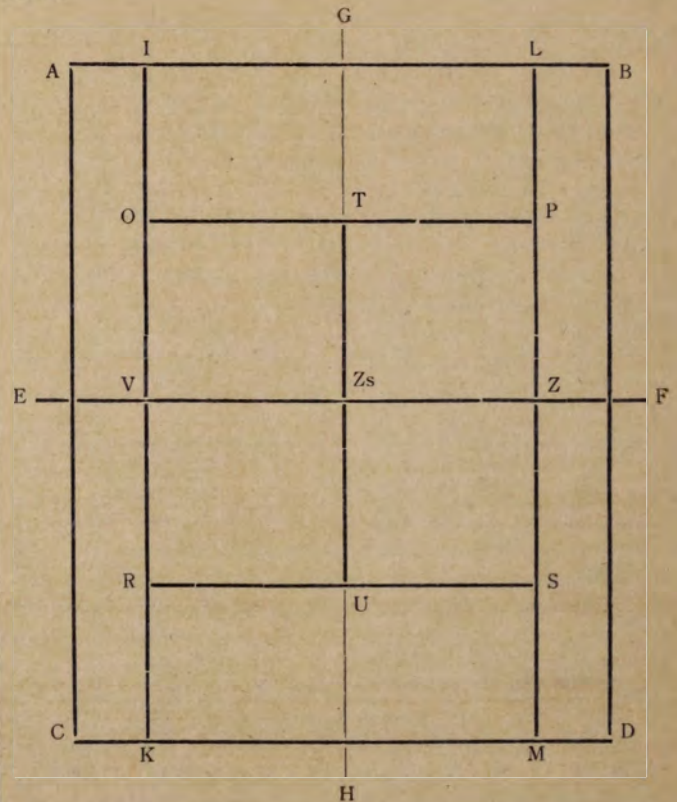
Lawn-tennis szabályok.*)

A budapesti (budai) tornaegylet szabályzata.

I.

1. §. A játszótér.**)

A játszótér a 11 m. hosszú két alapvonal s a két 24 m. hosszú oldalonál épszögű négyszögben határolja körül.

Ezt a területet hosszában az oldalonálak középpontja fölött kifeszített háló két egyenlő mezőre, és e mezőket az alapvonalak középpontját összekötő középvonal összesen négy egyenlő részre osztja.

A mezőkön belül, az oldalonálakkal párhuzamosan s ezektől 1.25 m. távolságban vannak a belső oldalonálak; és ezek között — mindkét mezőben a hálótól 6.5 m. távolságban — vannak a hálóval párhuzamos adogatóvonalak.

A háló két vége a játszótéren kívül, az oldalonálaktól 75 cm. távolságban, oszlopokhoz van erősítve. A háló magassága az oszlopoknál 1 m., a közepén pedig 90 cm.

*) Az „Alt Englands Lawn Tennis Club Association“ játékszabályai nyomán.

***) A B = alapvonal. C D = alapvonal. A C = oldalonál. B D = oldalonál. E F = háló. G H = középvonal. I K = belső oldalonál. L M = belső oldalonál. O P = adogatóvonal. R S = adogatóvonal.

2. §.

Az egész mező csakis négyesben szolgál játéktérül; kettősben a belső oldalvonalak képezik a mező határát (29. §).

3. §. **A labda.**

A labda átmérője nem nagyobb 7·7 cm.-nél, és nem kisebb 7·5 cm.-nél; sulya nem haladja meg az 56 gr.-ot, és nem kisebb 53 gr.-nál.

II.

A játék kettősben.

4. §. **A sorsolás.**

A mező s az első játékban való adogatás választásának jogát a sors határozza meg; ha a nyerő az adogatást választotta, ellenfele választja a helyet s viszont. A nyerőnek azonban, ha előnyösnek tartja, jogában áll kivánnia, hogy ellenfele válasszon.

5. §. **A játzsók föllállása.**

A játzsók a háló két oldalán — egymással szemben — foglalnak állást.

Azt a játzsót, a ki a labdát indítja, adogatónak, ellenfelét pedig ütőnek nevezzük

6. §. **Az adogató fölváltása.**

Az első játék végeztével az ütő adogatóvá, az adogató pedig ütővé lesz. Ez a váltakozás ismétlődik a játzsma többi játékaiban is.

7. §. **Az adogatás.**

Az adogató egyik lábával az alapvonalon kívül, a másikkal az alapvonalon foglal állást s fölváltva — előbb jobb oldalról, és azután a bal oldalról — adogat.

Ezen szabálytól eltérnie annak sem szabad, a ki ellenfelétől előnyt kap.

8. §.

Az adogatott labdának a hálón túl a keresztben fekvő udvarba, vagy az ezen udvart határoló adogató-, közép- és belső oldalvonalak bármelyikére kell esnie.

9. §.

Hibás az adogatás,

1. ha nem a 7. §-ban meghatározott állásból —,
3. ha nem a 7. §-ban meghatározott sorrendben történt;

3. ha a labda a hálóba, vagy a 8. §-ban meghatározott udvaron kívül bárhová esik.

Nem hibás az adogatás,

1. ha az adogató a labdát — adogatás közben elhibázva — a labdaütővel egyáltalán nem érinti;

2. ha az adogató lába az adogatás pillanatában — a mennyiben azt az alapvonal fölé emelte — a földet nem érinti;

8. ha a labda az ellenfél „nem kérem“ jelzése után éri a földet, bár különben hibásnak lenne tekintendő.

10. §.

A hibásan adogatott, vagy hibásan ütött labda elfogadása nem kötelező.

11. §.

Az adogatás — ha az hibás — ugyanazon oldalról ismétlődő, a melyről a helytelen adogatás történt; kivéve, ha éppen abban állott a hiba, hogy az adogatást a játzsó nem az előirt oldalról kezdte. Ez utóbbi esetben az adogatás az előirt oldalról ismétlődő.

12. §.

Hibát a legközelebbi adogatás megkezdése után vitatárgyává tenni nem lehet.

13. §.

Az adogatott labdát röptében egyáltalán nem, hanem csakis akkor szabad visszaütni, a mikor az a földet már egy ízben érintette.

Mentségül nem szolgálhat, hogy a labda az adogató vonalon, sőt még a mezőn is kívül esett volna le.

14. §.

Az adogató a labda indítását, az ütő pedig készenlétét szóval jelezni terozik.*)

Az adogatást az ütő készenléte előtt kezdeni nem szabad; de ha ez mégis ráüt a labdára, a visszaütésre készen állottnak tekintendő.

15. §.

A labda az adogatás pillanatától kezdve játékban forog; de a játékból azonnal kilép:

1. ha az ütő még röptében (13. §.) visszaüti;
2. ha a hálóba vagy a mezőn kívül röpült;
3. ha valamelyik játzsót, vagy valamely rajta levő tárgyat érint;

4. ha a játzsók egyike egyszerenél többször üti meg egymásután;

5. ha visszaütik, mielőtt a hálón átröpült volna;

6. ha első fölpattanása előtt a hálón át nem röpült;

7. ha a háló ugyanazon oldalán kétszer érinti a földet, még ha másodizben a mezőn kívül esnek is le.

16. §.

Nem számít a labda

1. ha adogatás alkalmával a hálót érinti, föltéve, hogy egyébként helyes volt az adogatás;

2. ha az adogatás akkor történt, vagy a hiba az adogatás körül akkor követtetett el, mikor az ütő még nem állt készen;

3. ha az adogatásban vagy ütésben a játzsót valamely véletlenség, esetleg a nézők beavatkozása akadályozta;

4. ha a játzsó a versenybíró tévedése következtében nem üti vissza a labdát, bár az a tévedést azonnal helyreigazította is.

Ezen esetek mindegyikében ismétlődő az adogatás; az esetleg előbb ejtett adogatáshiba azonban számításban marad.

17. §. **A visszaütés.**

Jónak tekintendő a labda, bár az a háló felső feszítő zsinégét érinti, vagy a háló oszlopain kívül s pedig akár még a háló magasságán alul repül is, de arra a mezőre ugrik vissza, a melyre ütötték.

Játékban marad a labda — bár kilépett labda érintésével pattant is föl a mezőről — mihelyt visszaüthető.

18. §.

Labdát számít az adogató,

1. ha az ütő röptében üti vissza az adogatott labdát;

2. ha az ütő a labdát — míg az a játékban forog — vissza nem üti, vagy úgy üti vissza, hogy ellenfele mezejének vonalain kívül esik a földre;

3. ha az ütő a készenléte előtt adogatott labda felé üt s azt elhibázza;

4. a 20. §-ban körülirt esetekben.

(Folyt. köv.)

A „Magyar testgyakorlók köre“ m. hó 22-ikén vasárnap tartotta meg VII. rendes közgyűlését nagyszámú tagok jelenlétében. Porzsolt Gyula elnök a kör mult évi nagyszabású működéséről kimerítő jelentést tett s konstalta, hogy a tagok száma már meghaladja a 200-at s újabb tömeges belépésekre van kilátás. Az igazgató-választmánynak a pénztári jelentés és a jövő évi előirányzat jóváhagyása után a felmentvényt megadták. Elnökké két évre Porzsolt Gyula, alelnökké dr. Hirschfeld Alajos és dr. Tedesco Lajos lettek megválasztva.

*) „Tessék“ — „kérem“.

Távgyaloglás. Feichtinger Ede, az ismert gyalogló, kihivta Freitinger Ferencz és Liebinger Ferencz bécsi gyaloglókat, egy Bécsből—Antwerpenig terjedő távgyaloglásra, mely a megállapodás szerint május 10-én veszi kezdetét. A három sportsman reméli, hogy az 1400 kilométernyi utat 25 nap alatt megteszik, tehát naponként átlag 50 kilométert gyalognak be. Az ut alatt 26 pihenő állomást vettek tervbe s az irányt a következőleg állapították meg: Bécs-St.-Pölten — Linz-Schärding — Regensburg-Nürnberg — Würzburg-Aschaffenburg — Frankfurt a M.-Wiesbaden — Coblenz-Münster — Aachen-Antwerpen.

Verseny távgyaloglás. A szatmári torna és vivőegylet f. évi április hó 11-én tartott választmányi ülésen elhatározta egy országúti verseny-távgyaloglás megtartását. Az utirány Szatmár-Fehérgyarmat, a távolság 37 kilométer. E verseny-gyaloglás hivatva lesz egy nálunk régen nem cultivált sportnak ugyszólván újra inaugurálására, a testi erőnek és ügyességnek fokozottabb mértékben való kiaknázására. Ily nemű versenyek által közelebb lépünk hazánk többi sport-egyleteihöz és elért eredményeink viszonyítva ezekéhez biztos mértékét fogják szolgáltatni képességünknek és kitartásunknak. A verseny nyílt lévén, alkalom adatik a nem tornászoknak is egy próbára. Verseny-terv. 1. A távgyaloglásban részt vehet a torna-egylet tagjain kívül minden amateur sport kedvelő. 2. Jelentkezni az egyleti alelnöknél kell, mely alkalommal 1 frt. tét fizetetik fejenként a költségek fedezésére. Nem indulás esetén tét vissza nem adatik. Ha esetleg a költségek fedezésére felesleg mutatkoznék az a torna-egylet javára könyveltetik el. 3. Az indítás a meghatározott időben és helyen pontosan eszközöltetik. Ki elkésik tétét veszti. 4. A résztvevők az utirány pontos betartására kötelezettek. 2. Minden pályázó a sport-szerű járás keretén belül fesztelenül mozoghat. Futás disqualificál. 6. A versenyzőket az egész uton egy szekér kíséri, valamint a torna-egylet kebeléből választott jury. 7. A versenyről pontos feljegyzések történnek idő és helyre nézve. 8. Győztes az, aki először ér célhoz; „Egyleti diszokmányban“ részesül, valamint a két következő is. 9. Aki kilométerjét átlag 9 percz alatt teszi, külön kitüntetésben részesül. Külön súly lesz fektetve a megérkezéskor az illető „conditiojára“, mely a kiállítandó okmányban külön hangsúlyozva lesz. 10. 3 első beérkező tétét menti. A verseny napja 1894. évi április 29-én vasárnap reggeli 5 órára lett határozva. Indulási hely: a németi ref. templom előtti tér, a Honvéd-utca torkolatánál. Kedvezőtlen idő esetén a verseny május 3-án fog megtartatni. Jelentkezési határnap 1894. áprillís 24. d. e. 12 óra, mely idő letelte után jelentkezés nem fogadtatik el. A torna-egylet nevében: Herman Mihály, elnök. Dr. Lehotzky János alelnök,

VELOCZIPÉDEZÉS.

Országos kerékpárverseny.

F. évi május hó 3-án, áldozó csütörtökön, a „Magyar Kerékpáros Szövetség“ alakuló ülése alkalmával, a „Budai Kerékpár Egyesület“, a „Budapesti Kerékpár Egyesület“, a „Budapesti Torna Club“, a „Hunnia Magyar Bicycle Club“, a „Magyar Athletikai Club“, a „Magyar Testgyakorlók köre“ és a „Nemzeti Kerékpár Egyesület“ által a budapesti Tattersal versenypályán délután 1/2 3 óraker rendezendő országos kerékpárverseny programja:

I. **Megnyitó verseny.** Táv 2000 mtr. Nyitva mindenemű együléses gépen, mindazok részére, kik kerékpár versenyen díjat még egyáltalán nem nyertek. Elsőnek

nagy ezüst, másodiknak kis ezüst, harmadiknak bronz-érem, adja a „Hunnia Magyar Bicycle Club.“

II. A „*Budai Kerékpár Egylet*“ *versenye.* Táv. 3000 mtr. Elsőnek arany érem és tiszteletdíj, másodiknak nagy ezüst, harmadiknak, kis ezüst érem. Az érmekeket adja a „Budai Kerékpár Egylet.“

III. A „*Budapesti Kerékpár Egyesület*“ *versenye.* Táv 1000 mtr. Elsőnek arany érem és tiszteletdíj, másodiknak nagy ezüst, harmadiknak kis ezüst érem. Az érmekeket adja a „Budapesti Kerékpár Egyesület.“

IV. A „*Magyar Testgyakorlók Köre*“ *versenye.* Táv 5000 mtr. Elsőnek arany érem és tiszteletdíj, másodiknak nagy ezüst, harmadiknak kis ezüst érem. Az érmekeket adja a „Magyar Testgyakorlók Köre.“

V. A „*Hunnia Magyar Bicycle Club*“ *térelőny versenye.* Táv 2000 mtr. Elsőnek arany érem és tiszteletdíj, másodiknak nagy ezüst, harmadiknak kis ezüst érem. Az érmekeket adja a „Hunnia Magyar Bicycle Club.“

VI. A „*Magyar Athletikai Club*“ *versenye.* Táv 10.000 mtr. Elsőnek arany érem és tiszteletdíj, másodiknak és harmadiknak ezüst érem. Az érmekeket adja a „Magyar Athletikai Club.“

VII. A „*Nemzeti Kerékpár Egyesület*“ *versenye.* Táv 2000 mtr. Elsőnek arany érem és tiszteletdíj, másodiknak és harmadiknak ezüst érem. Az érmekeket adja a „Nemzeti Kerékpár Egyesület.“

VIII. A „*Budapesti Torna Club*“ *térelőny versenye.* Táv 3000 mtr. Elsőnek arany érem és tiszteletdíj, másodiknak és harmadiknak ezüst érem. Az érmekeket adja a „Budapesti Torna Club.“

IX. *Vigasz verseny.* Táv 2000 mtr. Bármily együléses gépen, mindazok részére, kik a fenti versenyekben részt vettek, de díjat nem nyertek.

Általános verseny-rendszabályok:

1. Nevezési zárnapp 1894. április hó 30-án este 8 óraker.
2. Nevezések (esetleg sürgöny útján is) a „Hunnia Magyar Bicycle-Club“ helyiségébe, Budapest, Nagy-diófa-utca 17. sz. alá ajánlottan, e szó „nevezés“ megjelölésével küldendők be
3. Az összes versenyekben minden állandóan Magyarországon lakó gentleman, amateur kerékpáros résztvehet.
4. A térelőny versenyeknél a gép neme, súlya és az a bronz-faja bejelentendő; valamint azon legutóbbi 3 versenyről, a melyben a nevező résztvevett, a kelet. hely, táv, győztes idő, valamint az esetleg kapott előny és verseny eredménye is. Térelőny versenyeknél csakis a nevezésben bejelentett géppel szabad versenyezni.
5. Az I. és IX. számú versenyek kivételével csakis együléses és áttétellel ellátott géppel lehet versenyezni.
6. Tét: az első versenynél 2 frt, a II.—VIII. számú versenyeknél 3 frt. A vigasz versenyben tét nincs.
7. Az indulás kúrtszóval megelőzőtt pisztolylövessel történik.
8. A nevezésnek tartalmaznia kell:
 - a) a versenyző teljes nevét,
 - b) polgári állását,
 - c) lakását,
 - d) az egylet nevét, a melynek esetleg tagja,
 - e) a tétet,
 - f) a versenyszínek megnevezését.
9. Versenyezni csakis sportszerű ruhában szabad.
10. Balról előre hajtani csakis akkor szabad, ha 1 1/2 m. szabad hely van. A cél előtti egyenesben keresztezni tilos.
11. A második díj csak akkor adatik ki, ha legalább 3, a harmadik, ha legalább 5 versenyző indul.
12. Óvást 2 frt óvásdíj lefizetése mellett, közvetlen a verseny után lehet emelni, a mely összeg az óvás alapos volta esetén visszaadatik.
13. Egyebekben a versenybíróság dönt, mely ellen fellebbezésnek helye nincs.

A budapesti kerékpár-egyesület m. hó 24-én este tartotta számos tag jelenlétében 12-ik évi rendes közgyűlését. Elnöknek választott Grünvald Bernát, min. oszt. tan.; alelnöknek Schütz Mór; titkárnak Temesváry István; pénztárnak Gestl Sándor; kapitánynak Ehrlich József; alkaptánynak Szabó Jenő. Választmányi tagok: Muzsik Károly, Fogl József Lajos, Haselhuhn Ferencz, Szabó Lajos, Vaccula Antal, Hanszer Tivadar.

Ötödfélezer kilométer kerékpáron. Eszékre tegnap érkezett Jeffersen R. L. londoni hírlapíró, a ki Trieszten, Fiumén, Károlyvároson és Sziszekben keresztül jött és lapja megbízásából 4300 kiométernyi távolságot tesz meg Londontól Konstantinápolyig aczélkereken. A derék ur előtt még mintegy másfélezer kilométernyi ut áll. Az ut költségei több mint 2000 forintra rugnak, a miből látható, hogy az utazásnak ez a módja, ha nem is a legkényelmesebb, de nem is legolcsóbb s igazán angolnak és riporternek kell lennie annak, a ki erre a tourra vállalkozik. Jeffersen ur különben csakis angolul beszél s ez a körülmény idáig még soha sem okozott neki kellemetlenséget. Az utat márczius 10-től május 20-ig bezárólag szándékozik megtenni.

Távkerékpározás Bécs és Berlin között Perodil francia és Gerger osztrák kerékpáros utnak indultak a francia fővárosból. A francia kerékpáros végczélja Bécs, Gerger Gráciban állapodik meg. Minthogy a München-Selzburg-Grázi utvonal rossz, Gerger Perodillal egy uton halad.

X. Klósz György fényképészeti műintézet Budapest, V. Kossuth Lajos utca 18. sz. I. emeleten. Telefon-állomás. Elvállal mindennemű fényképi felvételeket, többszörösítéseket gépekről, ipar-, mű-, és tantárgyakról, sat. Photolithographia, cinkographia, fényomat, autographiai fénymásolat.

Négy napi vadászat az első oázisban, Fayum környékén.

(Folytatás.)

Nem szabad azonban a szomszédságról sem elfelejtkezni; mert hát a házból egy kis bekerített udvarba lehetett kijutni, melynek fél fele be is volt tetőzve az előbb leirt módon s itt háltak a házi állatok, 3 teve, 5 bivaly, néhány kecske, juh és 3 szamár; ide a bejárás a szobából történt. Csodálkozva nézegettek bennünket a teve és bivaly, mikor szobánkon keresztül jötték; még ily közelségben nem sok európaít láthattak; s gondolhatták magukban, mit keresnek ezek itt? . . .

Elővéve puskáinkat, dragománunkkal és néhány arabbal kimentünk a vadászati térre. Hallottam, hogy a czukornádakban vannak a rókák, de az arabok kevés hajlandóságot tanusítottak az oda menetelre, dragománunk pedig jobb ügyhöz méltó buzgósággal beszélgette, hogy oda nem lehet bemenni, pedig csak félt energikuson fellépni a hajtók ellen. Egy nagy vizmosás partjához értünk, melynek alja tamariskus bokrokkal, kákával és néhol náddal volt fődve és meglehetősen vizes volt. Az arab hajtók nagynehezen rászánték magukat a bemenetelre, de róka csak nem volt. Elértünk egy malomhoz. Itt felrepült néhány monsnepf. En megunva a hiábavaló vadászatot, göbecset cserélek és hamarjában vagy 3 darabot lőttem. Lőni pedig roppant nehéz volt, mert bár merre röpült a snept, a feléje tartott puska végén majd egy-egy teve, vagy bivaly, majd egy ember volt látható, úgy hogy mindutalan félni kellett, hogy meglő az ember valakit. Mert a mező nyüzsgött a sok arabtól s a sok gyerek, a lövés zajától figyelmissé téve, jött minden felől.

Lassankint a nap is nyugvóra szállván, a falu felé indultunk. Végre is egy palma- és más fákkal szegélyezett téren feltűnt ekkor egy róka. Én a lábamba furó-

dott pálmatuske kivevésével lévén elfoglalva, nem is láttam, de Latinovits és a dragomán reá lőttek, de megszíról s így elhibázták.

Beérve a faluba, házigazdáinkat is otthon találtuk; a vacsorához hozzá ülve, 30—40 arab jött oda bámulni és mi ezek nézése közben fogyasztottuk a velünk hozott hideg étkeket. Tolmácsunk által megkérdeztük a fellah család menüjét is, mely a következő volt. Reggeli: tej és vaj kenyérrel, a mely kenyér úgy készül, hogy a kövek közt megőrölt buza- vagy kukoriczaliszt vízzel összegyuratik és két megtüzesített kő, között, mint nálunk a lángos, vékonyan megsütetik; délben: megfőtt zöldség vajjal leöntve: megfőtt buza vagy rizs és hetenkint néhányszor fiatal galamb vagy tyuk, először vízben megfőzve és azután vajban kisütve. Jó. étvágyat!

Kérdzősködtem a vagyoni állásukról is. Ők egy családot képeznek és 3 tanyán vannak 14-en; bevételük, a 10-edet, mit az állam természetben vesz el tőlük leszámitva, a gyapotból czukornádból, sat. mindegy 2600 márka és ezt körülbelül $\frac{2}{4}$ teleknyi föld adja. Minden esetre szép jövedelem. S mert az élelmet a föld adja tejet, vajat a bivaly, kecske és juh; a ruhát maguk szövik, a papucs, a kinek van, olcsó luxus nincs; tűzifa nem kell, mert hideg se télen, se nyáron nincs, eső nem esik; az építkezés egészen olcsó. Kérdezhetné valaki, hová teszik hát a pénzt? Részben eldugják, ellássák valahova, részben kis börrészénybe eldugva ruhájuk alatt magukkal hordják. Vacsora után a sok vendég, kikkel dragománunk a holnap vadászat felől beszélt eltávozott és mi magunkra maradtunk. A padkára reáterített gyékény nagyon kemény volt, úgy, hogy én egyik pokróczomat is magam alá tettem: vánkosnak jó volt a puskatok és bizony csak a fülemmel takarózhattam volna, ha ki nem segít vékony felsőkabátom. Latinovits, előre gondoskodva, bizonyos olajat és feregport aplikálgatott maga köré, de kevés szerencsével, mert bizony csipték őt is, mint engem. El akartunk aludni, de a szokatlan helyzet, a kutyák ugatása fejünk felett, az állatok mormogása, kérődzése és a mi a fő, fellahjaink majd félóraig tartó, ordító imádkozása sokaig fentartott, úgy, hogy midőn kora reggel az imádság ujjonta elkezdődött, — és még csak nem is duettben, hanem egyenkint, mert addig az arab nem megy ki házából míg imáját nem végezte, — ép oly álmosan keltünk fel, mint a hogyan lefeküdtünk. A nap felkeltevel csomagjainkat összemálházva házi-asszonyunknak 30 piasztert adva, felmálháztuk a tevét és felkapva a szamarakra, megindultunk jobb vadászatot keresni. Ilyen a sivatag szélén a Birkeh tó közelében lett volna állítólag található . . .

Karavánunk így nézett ki: elől szamaagoltam én, utánam Latinovits, azután jött a teve, leghátul, mint leglustább, a dragomán és négy arab.

A merre csak mentünk mindenütt a szorgos munka nyoma látszott. Hol jobbról, hol balról sötétedett a pamutbokor, melyet 3-szori megszedés után kívágnak és a tevékre felmálházva, tüzelésre használnak. Néha, feltűnik egy-egy parcella cukornád is, a mit az arabok Assabnak neveznek, mely név azért maradt emlékenben, mert a vasuton szerte kiabálva árulják és nemcsak gyerekek, hanem idősebbek is kedvel szopogatják. Ize különben inkább csak a bélnek van, épen olyan, mint a közönséges fehér czukor ize. A héjat előbb késsel levagdadják. A kiirtott pamutbokor helyen már a lóhere és luczerna tör elé; s hol az már vagy lelegetett vagy levágotott, viz bocsájtatik reá, kedvencz tanyául a sok ezer meg ezer barázdabillegetőnek, melyeket még, mint Kairo körül, lesipuskás angol nem lövöldözött meg. Köztük elvélve néhány mezei pacsirta is eltéved.

(Folyt. köv.)

LIPIKI JÓDFÜRDŐ

(SZLAVÓNIÁBAN.)

Elsőrangú kutforrás és gyógyfürdőhely

Enyhe éghajlat.
Egyedüli jódhóvíz a Continensen 64° Celsius

Az idény tartama márcziustól október végéig.
Gyógyjavallatok: A gyomor és bélcsatorna mindennemű húrtos bántalmánál, hólyagbetegségeknel, csuzos és köszvényes kóralakoknál, görvélykóros és különféle vérbajoknál.

Kiterjedt árnyékos park, saját gyógyzenekar, fedett sétány, diszes és kényelmesen berendezett szállodák és magangyógyintézetek.

100 vendégszoba.

Kitűnő étkezés mérsékelt árak.
Vasuti összeköttetés: Pakratz Lipik (cs. és k. szab. déli vasut). Okucan (m. kir. államvasutak.)

FÖLDESZ L.

puskaműves

Budapest, Muzeum-körut 9 szám.

Ajánlja jó hirnevű

fegyvereit
kezesseg mellett,

továbbá mindennemű **revolvereket** és teljes **vadászfelszereléseket.**

Árjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek. Javítások legolcsóbban számíttatnak.

KAJÁRI DEZSŐ

KARLSBADI

cipő-különlegességek.

Budapest, Dorottya-utca 8. sz. a.

Ajánlja legdusabb választékban férfi-, női- és gyermek cipő-áruit a téli idényre a legolcsóbb árak mellett. — Különös ágyelemmel

velocipedező, turista és hegymászó tornaczipőket, vadász-csizmakat mindennemű bőr- és vászonból urak, hölgyek és gyermekek részére egyaránt:

tiszti cipők, galoschnik v. gumiezi pők, ugy szinte vízmentes cipőket és kényes lábra különlegességeket nagy választékban raktáron tart

Vidéki megrendelések mérték vagy minta-czipő szerint leggyorsabban cszközlötnek.

Vadászterület

kerestetik bérbevétel czeljából, lehetőleg a főváros közelében. Szives ajánlatok a „Herkules” kiadóhivatalához intézendők.

Vasuti állomás: Zsolna
onnan omnibuszszal
Állandó posta- és
távirda-állomás.

RAJECZ-FÜRDŐ
(Magyar Gastein) a legenyves Vág-völgyben

Timsóvasas hőforrások 34°C.
Specialis fürdő noi bajok ellen. Combinált hidegviz-gyógy mód (Kneip-Kura). — Klimatikus gyógyhely 420 m. magasságban ózondús, pormentes levegővel. — Északról teljesen védve. Gyógyjavallatok: csúz, köszvény, bőrbajok, görvélykór, angokór, sápkór, vérszegénység, idegbajok, neurás ehnia, neuralgiák, ischias Női bajokban (méh-, hüvelyhuru), izzadmányok stb 4-5 heti használat után legbiztosabb sikerű. Subalpin klímájánál fogva általános gyengeségnel, a legutak hurutjainál indikált. — Villanyozás, massage. — Gyógyfürdő kirándulások: croquet, lawn tennis, tekepálya, zongoraterem, gyógyterem stb. — Olcsó teljes ellátás, elő es utóevadban már 2 frittal feljebb napoként.
Fürdőorvos: Dr. FANZLER LAJOS fővárosi gyakorló orvos, Budapest, II. ker Corvinter 2. sz.
Felvilágosítással és prospektussal szolgál a fürdőigazgatóság.

Széna-sajtók

széna, szalma, turfa stb. csomagolására

legjobb szerkezettel

Mayfarth Ph. és Társaság

Bécs II/1.

gazdasági és gyümölcsértékesítési gépgyarban készülnek.

Nagy választék

színházi és táborigényű **LÁTCSŐVEK**

RAJZESZKÖZÖK

legjobb minőségben.

Libál Lajos-nál

cs. és kir. szab. gyár optikai árukbán **BUDAPESTEN.**

Gyár és főraktár: Zöldfa-utca 13
Fiók-raktárak: Dorottya-utca 5. és a Harisch Bazarban.

DEUTSCH GÁBOR

zongora gyári telepe

Budapest, V., Erzsébet tér 7. sz.

(Bécsi-u. sarkán.)

Eladás 6 évi jótállás mellett.

Porzolt Kálmán

munkái:

- A párhaj. Szinmű 1 felv. Először adatott a nemzeti színházban 1881-ben 40 frt kr.
Szerencsétlen furulyások. Elbesz. 1883. 1 —
Viharos élet. Elbeszélések. 1886 1 —
Fürdői emlékek. Elbesz. 1887. (Képekkel) 1 —
Sport és szerelem. Elb. 1887. (Képekkel) 1 —
Amor im Bade. A „Fürdői emlékek” német kiadása. Berlin 1891. Ára 1 márka.
Herkules Testgyak. és sportközl. 1884. Első évfolyam 6 —
1885. Második évfolyam ... 8 —
1886. Harmadik évfolyam... 8 —
1887. Negyedik évfolyam... 8 —
1888. Ötödik évfolyam 4 —
1889. Hatodik évfolyam ... 4 —
1890. Hetedik évfolyam... 4 —
1891. Nyolcadik évfolyam 4 —
1892. Kilencedik évfolyam 4 —
Képes sportnaptár. 1886. évre 1 50

- A testgyakorlati oktatás rendszere. A testgyakorlati oktatásra vonatkozó törvények és rendeletek gyűjtemény. 1886 — 80
Reform-naptár 1892. Politikai és szépirodalmi tartalommal — 40
A Dunántúli irásban és képen. (Dunántúli képes naptár 1892) 1 —
Ugyanaz II-ik kötet 1893-évre 1 —

Porzolt Jenő:

- A korcsolyázás kézi könyve. Képekkel..... 1 —

Porzolt Lajos munkái:

- A magyar labdajátékok könyve. Képekkel s gróf Eszterházy Mihály előszáival..... 1 —
A tornázás kézikönyve. Képekkel. 1 20
Tornakartyak. Képekkel 1 —
Mindezen munkák kaphatók a „Herkules” kiadóhivatalában (Budapest, József-körut 5. sz.)

Képek és képkeretek a legnagyobb választékban a legegyszerűbbtől a legremekebbig való kivitelben legmérsékeltbb áron kaphatók csakis TINTNER MIKSA műtárában Bécs, I., Opernring 19.

Előfizetési díj:

Negyedévre 1 frt
Félévre 2 frt
Égész évre..... 4 frt

Egyes szám 20 kr.

Megjelen havonként kétszer.

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Budapest, József-körút 5. szám.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

Az „Achilles” Sport-Egylet, az „Aradi Korcs.-Egylet. „Magy. Testgyakorlók köre” a Beregszászi Korcsolyázó-Egylet, a „Bpesti, hegyvidéki turista-Egylet.” a „Budapesti Korcsolyázó-Egylet.” a „Budapesti Torna-Egylet.” a „Debreczeni Korcsolyázó-Egylet.” a „Debreczeni Torna-Egylet.” az „Egyetemi Athletikai Club.” „Első Magyar Vivő-Egylet.” az „Ersekújvári Vivő- és Torna-Egyesület.” a „Fertői Csónakázó-Társaság.” a „Győri Csónakázó-Egyesület.” a „Kassai Korcsolyázó-Egylet.” a „Kolozsvári Athletikai Club.” a Kolozsvári „Korcsolyázó-Egylet.” a „Főv. Vivő-Club.” a „Körmendi Athletikai Club.” a Kunszentmártoni Csónakázó-Korcsolyázó-Egylet.” a „Magyar-Ovári Torna- és Vivő-Egylet.” a „Marosvásárhelyi kerékpár-Egylet.” a „Makói Torna-Egylet.” a „Maros-Vásárhelyi Korcsolyázó-Egylet.” a „Lévai Torna- és Vivő-Egylet.” a „Lőcsei Korcsolyázó-Egylet.” a „Maros-Vásárh. Torna-Egyl.” a „N.-Bányai Torna és Korcsolyázó-Egylet.” a „Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egylet.” a „Nagy-Kanizsai Torna-Egylet.” a „Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet.” a „Nemzeti Hajós-Egylet.” a „Neptun Budapesti Evező-Egylet.” a „Ó-Becsei Kerékpár-Egyesület.” a „Ó-Budai Torna-Egylet.” a „Pécsi Athletikai Club.” a „Pozsonyi Hajós-Egylet.” a „Pozsonyi Torna-Egylet.” a „Privigyei Korcsolyázó-Egylet.” a „Rimaszombati Korcsolyázó-Egylet.” a „Sátoralja-Ujhelyi Korcsolyázó-Egylet.” a „Selmeczi Akadémiai Athleta-Club.” a „Soproni Korcsolyázó-Egylet.” a „Szabadkai torna-Egylet.” a „Szarvasi Korcsolyázó-Kör.” a „Szegedi Csónakázó-Egylet.” a „Szegedi Korcsolyázó-Egylet.” a „Szegedi Torna-Egylet.” a „Székely-Udvarhelyi Korcsolyázó-Egylet.” a „Székesfehérvári Korcsolyázó-Egylet.” a „Temesvári Korcsolyázó-Egylet.” és az „Újvidéki kerékpár- (Bicycli-Egyesület.” a „Pápai korcsolya-Egylet.” a „Torontali korcsolyázó- és hajós-Egylet.” „Szegedi Kerékpár-Egyesület.” „Veszprémi torna, egypt.” „Tordai korcsolyázó-Egylet.” „Budapesti Torna-Club.” „Zsombolyai atletikai club.” a „Szászvárosi atletikai club.” a „Szolnoki korcsolyázó-Egylet.” a „Budapesti polgári lövészegyesület.” „Sportkedvelők köre.” a „Magyar Úszó-Egylet.”

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ő nagyméltósága 47,020. számú rendeletével ajánlja e lapot Magyarország összes tanintézetének.

Tanulók kirándulása.

A tavaszi idő beálltával nem kell talán ajánlanunk a tanárok figyelmébe a tanulók gyalog-kirándulásait. Lelkes tanár minden figyelmeztetés nélkül is megteszi ezt. Ez alkalommal azonban figyelmükbe ajánlunk a kirándulásokat vezető tanár uraknak valamit, a mire külföldön nagy gondot fordítanak. Ez az, hogy az ifjak egészsé-

kirándulásokon nagyon kell ügyelni s ezért vigyázni kell arra is, hogy a hűvös földre ne engedjük a kimelegedett gyermekemet leülni.

Hogy mégis mily módon pihentetik a francia tornatanárok a gyermekeket a kirándulások alatt, annak illusztrálásul bemutatunk egy képet, melyhez nem is kell magyarázat. Egyszer-egyszer nálunk is lehet ily módon segíteni a fáradt gyermekeken.

Iskoláink egészségi állapota.

Ungvár, május 6-án.

Az iskola nemcsak tan- de nevelő intézet is lévén, kötelessége a növendékeknek nem csak szellemi és erkölcsi, de egyuttal testi neveltetéséről is gondoskodni és pedig nemcsak azon időtartamra, míg az falai között időzik, de még azonkívül is. A szülőház, nagyban a társadalom és az iskola kölcsönösen hatnak egymásra, de régi időktől van úgy, és úgy is kell lennie; hogy az iskola irányítja hosszú időn át a társadalmat, mert neveli azokat, kik idővel a társadalom vezetői, vezérférfiai lesznek. Ezt igazolják a közszólásmódok is; „adom fiamat a nevelőbe”, „jól neveltek téged” stb.

A testi nevelés azonban nemcsak a külső formalitást célozza, azaz azt, hogy mikép kell a növendéknek ülnie, állnia, járnia stb., mely feladat helyes megoldása míg egyrészt a test egyenes és helyes fejlődését, másrészt kellemes megjelenését a társaságban eredményezi, némileg a belső szervezettel is van kapcsolatban hanem feladata a növendéknek minden tekintetben egészséges és bőséges tápanyagot nyújtani.

A tananyagot megszabja a tanterv; a tanító és növendéke tehetségén és igyekezetén áll, hogy ez a növendék elméjében jól elvettessék, megfogamzzék és majdan gyümölcsözőn is.

A teszi táplálék a nélkülözhetlen egészséges levegő. Ennek lehetősége azonban nemcsak az iskola vezetőjétől, de a növendékek számától, a helyiség minőségétől és sok más tényezőtől is függ. És habár a vezető nincs is mindig abban a helyzetben, hogy szükség esetén ezeken tüstént változtasson, mégis kötelessége minden módot, alkalmat és eszközt felhasználni, hogy az egészsége e főtényező lehetőleg biztosítva legyen.

Fájdalom! nálunk nemcsak a tanhelyiségek szűk volta, hanem a gyér felmosása, desinficiálása és szellőztetése, de a növendékek nagy száma, sok tekintetben a lakosság csekély ügyszeretete és buzgósága (tisztelet a kivételnek), sokszor hiányos és felületes felügyelet, de kivált az orvosi felügyelet hiánya az egészségnek oly hátramoszditói, melynek folytán a gondviselést igazi csodájának kell mondanunk, hogy növendékeink egészsége aránylag még túrható.

A fővárosiak mindig hangoztatják a vidéki tanítézetek jó levegőjét, melyre nézve ezek állítólag előnyben vannak amazok fölött; nos, legyen szabad erre három példát felhoznom, hogy három intézet egészségi állapotát összehasonlíthassunk. A kegyes tanítórendiek quadpesti főgimnáziumában a múlt iskolai évben ugyanis 615 nyilvános tanuló közül 502 tanuló mulasztott 19.245 órát, egy tanuló átlag 38 órát, nem mulasztott 113 tanuló, megfelel 18%-nak; az ungvári főgimnáziumban ugyanakkor 549 tanuló közül 485 mulasztott 15.232 órát, egy tanuló átlag 31 órát, nem mulasztott csak 64 tanuló, megfelel közel 12%-nak; az aradi főgimnázium 372 nyilvános tanulója közül mulasztottak 326-an 11.428 tanórát, egy tanuló átlag 35 tanórát, nem mulasztott csak 46 tanuló = 12%.

Ha most tekintetbe vesszük Budapest lakosságának nagy tömegénél fogva alig lehetséges kedvező egészségi állapotát, és Aradnak fekvésénél fogva a járványos betegségekre hajlandóságát, Ungvárra aligha vonhatunk kedvező következtetést. Honann van ez? Mert mindkét középiskolának van intézeti orvosa, kik a egészségtan tanítása mellett az intézetet több ízben megvizsgálják és úgy a vezetőket mint a növendékeket szakszerű utasításokkal ellátják, szükséghez képest az intézet tisztán tartásáról intézkednek, veszély idején sürgős intézkedés végett jelentést tesznek és így a járvány terjedésének gátat vetnek. A tanügyi kormány már régen érezte ennek szükségét, s ezért az egészségtan tanárai számára több ízben tanfolyamot is rendezett.

Ungvár városa e tekintetben szerencsés, mert van tekintélyes orvoskara kiknek odaadó magánműködésének a tanítézet is sokat köszön, és van szakképzett, lelkes vezérférfia, Novák Endre dr., kinek a mily magas röptű, a szenvedő emberiségre ép oly áldásos eszméi mindinkább érvényesülnek, és nemcsak a város és a megye, de a magasabb körök elismerését is méltán kivívták. Az intézet tőle várja e hézag betöltését annál is inkább most, midőn majd új épületébe költözik és a falakat, melyekre százados penész ragadt, valamint a miazmákkal szaturált bűzhödtt levegő ujjakkal cseréli fel. Az ifju nemzedék iránti szereteténél fogva is ne engedje, hogy e népes, egészségügyi tekintetben sokáig nyögő intézet az új épületbe vigye régi szennyesét.

A társadalom másik részére azonban még más feladat is vár. A gyermek gyors vérkeringése és nagyobb anyagcseréje, rohamos transpirációja és kigőzölgése ok és okozati viszonyban vannak; egyik a másikat követi és feltételezi, minél inkább akkor, ha az Utasítás-szerű méternégyzetnyi helyen nem 1, hanem 2, 3 ül és gyors egymásutánban mindenféleképen „izzad”. A por és izzadság vegyrokonok, melyeket ha nem bont a tiszta víz és szappan, az új réteg megakasztja a transpirációt és sok külső és belső bajnak lehet okozója. Ezt csak a mosdás és fürdés által lehet megakadályozni. De hányan van módjában ezt megtenni? Legnagyobb részének csak nyáron, azt is hány balesettel.

Szabad fürdőt tehát az ifjuságnak!

„Ungvár tőkepezés emberei, kikre kedvező szerencse vagy szorgalmuk folytán az ég áldása szállott és kik érezhető veszteség nélkül a jövő nemzedékben a nemzet erejét ezekkel növelhetitek, és az emberi nem fentartásának ezredekre terjedő láncolatának egy-egy szemét megacézolozhatjátok: áldozatok véreitek e test-edző céljára, legyetek erősek másokat is erősíteni, növeljétek anyagi tőkétekből a szellemi és az új nemzedék hálája száll reátok.”

De hallom az ellenvetést: hát nincs a városnak elég fürdője? Az van, elég is, jó is: csak egynek sincs az ifjuságot pártoló ura vagy bérlője. Ha a szegény hatalmas czirkuszos vagy színésztársulat tud adni „diák”

jegyét, miért nincsenek városunkban diákfürdőjegyek, avagy nem ajánlhatnának a helybeli gazdag fürdőtulajdonosok minden héten egynéhány ingyen fürdőjegyet a szegény és talán beteges tanulók részére!

A gimnáziumi segély-egylet is fordíthatna valamit az egészségügyre vannak a városnak még más egyletei is, ezek is hozzájárulhatnának valamivel. Röviden: több jóakarat, felebaráti szeretet, áldozatkészség — és kicsivel is nagyot művelhetünk!

Medrezy Istvan

A „Magyar Testgyakorlók Köre” április 22-én vasárnap d. u. 4 órakor tartotta meg nagyszámu tagok jelenlétében az évi rendes közgyűlését. Porzsolt Gyula elnök üdvözlővén a megjelenteket, hivatkozva a kör lefolyt évi sikeres működésére, örömmel constatálja, hogy tagjainak száma már 200-at tuhaladta. Steiner Hugó a választmány évi jelentését terjeszti be, mit a közgyűlés egyhangúlag tudomásul vesz. Dr. Hirschfeld Antal alelnök indítványát, hogy a nem fizető tagok nevei a jövő évi jelentésben csillaggal jelöltessenek a közgyűlés elfogadja. Végül a jövő évi költségvetés előirányzata állapotott meg. A választások következő eredményezték: (szavazott 87 tag.) Elnök két évre: Porzsolt Gyula. Alelnökökké: Dr. Hirschfeld Antal és Dr. Tedesco Lajos. Választmányi tagok: Alexander Fülöp, Beck Artur, Deutsch Jenő, Fischer Frigyes, Fischl Simon, Freund Sándor, Grünwald Mór, Káldi Jenő, Konta Arnold, Krieshaber Leo, Kutassy Vincze, Müller Dávid, Naschitz Rezső, Réthy Ferencz, Roth Albert, Schey Ernő, Schnürmacher Zsigmond, Dr. Schwartz Vilmos, Steiner Hugó, Tomcsák Gusztáv, Vidor Jenő bajnok, Virág Géza, Witz Marci, Weitzner Endre. Választmányi póttagok: Berger Bernát, Gruenbaum Ferencz, Ottó Nándor, Singer Béla, Tedesco Ármin, Weiss Ármin; Orvosokká: Dr. Moskovitz Iván és Dr. Somogyi Lajos. Mult hó 25-én tartott alakuló választmányi ülésen a tisztikar választott meg és pedig: titkár Steiner Hugó, másodtitkár Káldi Izsó, jegyző B. Virág Géza, pénztáros Naschitz Rezső, ellenőr Réthy Ferencz, szer-táros Schey Ernő, ügyész Dr. Schwarcz Vilmos. A „Nemzetközi Athleta szövetség” részéről (előkészítő bizottság) felkérte a kör, hogy a Párisban június havában tartandó nemzetközi congressuson képviseltesse magát és az amateur és a professionista közti kérdést illetőleg véleményt nyilvánítson. A választmány elhatározta, hogy a legközelebi választmányi ülésen hozandó határozatát írásban a congressussal közölni fogja és ezen magát lehetőleg képviselteti. A kör július hó 22-re „Nemzetközi uszóverseny” rendezését tervezi.

A „budapesti tornaclub” május 6-án, az V. ker. (Markó-utcza) állami főreáliskola tornaudvarán disz- és versenytornázást rendezett a következő műsorról: I. Felvonulás. II. Szabadgyakorlatok, vezényli: Dr. Ottó József egyleti m. elnök. III. Versenytornázás: 1. korlátverseny; 2. magas ugrás; 3. távolugrás és súlydobás magasba, összetett verseny; 4. nyújtó, ló szélteben és rudugrás, összetett verseny; 5. birkozás. IV. Csapattornázás: 1. csapat: ló szélteben, vezeti Szógy Béla; 2. csapat: magasugrás rohamdeszkával, vezeti Brossmann Adolf; 3. csapat: magas korlát, vezeti Ambrus István; 4. csapat: bakon vezeti Komarek Alajos. V. Szabadornázás a magas nyújtón, bemutatva az összes jelenlevő tornászok által. VI. Díjak kiosztása és elvonulás.

A budapesti (budai) tornaegylet a fővárosi torna- és testedző egyletek tagjainak közreműködésével a Szt. János kórház mellett lévő játéktéren f. hó 11-én pénteken d. u. 4¹/₂ órakor torna- és játékkünnepélyt rendezett a következő sorrenddel: Felvonulás. Szabadgyakorlatok. Csapat-tornázás. Rud-ugrás. Lawn-tennis játék: a) négy hölgynek, b) négy férfinak, c) hét férfinak közreműködésével. Versenyek: a) ablak ugrás, b) síkfutás (150 meter). Játékok (részben hölgyek és urak, részben egy-egy egylet tagjai maguk között, részben egylet-egylet ellen). Nagy méta (az összes egyletek tagjainak részvételével).

Távgyalogás.

Szatmár. május 4-én.

A szatmári torna- és vívőegyesület ápril 29-én tartotta meg ez évben első távgyaloglását. Az utirány Szatmártól Fehér-Gyarmatig 37 kilométer volt. Neveztek 13-an, indultak tizenegyen. Az ellenőrzést két bizottság teljesítette kocsin. Elöl Lehotzky János dr. és Ambrózy Gáspár. Hátról Erdélyi Imre tornatanár és Erdélyi Károly dr. Az indulás reggel pont öt órakor történt, s alig két kilométernyi távolságra az indulási ponttól, előnyomultak Bakcsy Domokos dr. és Litteczky Endre. De a 28-ik kilométernél kiléptek a versenyzők közül, mert lábbaikat a cipő feltörte. Ezen pontig az utánok versenyzők közt mintegy két kilométer volt a különbség. Most Nádpataky Gusztáv lett első s ezen előnyt meg is tartotta, s a 37 kilométernyi távolságot 4 óra 37 és fél perc alatt tette meg, tehát átlag 8 percnél kevesebb idő alatt. Második Unger István 4 óra 41 és fél perc alatt érkezett. Harmadiknak Dankó Gyula 4 óra 42 és fél perc alatt. Negyediknek Nagy József 4 óra és 43 és fél perc alatt. Ötödik és hatodiknak együtt Haller Ferencz és Berky Gyula 5 óra és 15 perc alatt, mindannyian a legjobb kondícióban. A megérkezési pontnál mintegy ezer főnyi lelkes közönség élén, Gáspárdy Rudolf fehérgyarmati esperes, plébános, mint a fogadóbizottság elnöke szép beszédet intézett hozzánk s az elsőnek beérkezett Nádpataky Gusztávnak egy fehérbe öltözött leányka gyönyörű gyöngyvirág bukétot nyújtott át. Ezután mintegy 40 kocsis kíséretében cigányzene s lelkes éljenzések között vonultunk be a városba. Délben a kasszinóban 80 teritékű bankett volt, melyen felköszöntőket mondottak Gáspárdy Rudolf, Lehotzky János dr., Szabó Zsigmond, Gacsályi Sándor, Hoffmann Géza, Ruprecht Alajos, Bakcsy Domokos, Unger István stb. A tornaegyesületnek emlékezetes lesz e nap nem csak a fényes eredmény miatt, a melyet athletáink a gyors és kitartó gyaloglásban felmutattak, hanem azon felejthetetlen szivesség és magyar vendégszeretet miatt is, a melylyel F.-Gyarmat nemes közönsége e vállalkozást felkarolta s az egészre a koronát feltette.

Erdélyi Imre.

Lawn-tennis szabályok.*)

A budapesti (budai) tornaegylet szabályzata.

(Folytatás.)

19. §.

Labdát számít az ütő,

1. ha az adogató egymásután kétszer hibásan adogat;
2. ha az adogató a játékban forgó labda visszaüté-

*) Az „Alt Englands Lawn Tennis Club Association” játékszabályai nyomán.

sét elhibázza; vagy úgy üti vissza, hogy az az ellenfél mezejének vonalain kívül esik a földre;

3. a 20. §-ban körülírt esetekben.

20. §.

Labdát veszít a játészó,

1. ha a játékban forgó labda öt éri, vagy valamely rajta levő tárgyat érint;
2. ha a játékban forgó labdát a labdaütővel egyszernél többször üti meg egymásután;
3. ha a játészó — míg a labda játékban forog — a hálót, vagy az oszlopot érinti; avagy a labdát — mielőtt a hálón átröpül — röptében visszaüti;
4. ha a játészó — a labda helyes visszaütése után ugyan, de a háló megérintésének kikerülése végett — a hálón átugrik (5. §. és 15. §.);
5. ha a játészó a játékban forgó labda felé üt, de azt elhibázva, ujabb ütéssel sem üti vissza; még akkor is, ha a labda a mezőn kívül esett a földre;
6. ha a játészó a kezéből eldobott labdaütővel üti vissza a labdát;
7. ha a játészó — míg a labda játékban forog — a labdaütőt elejtve, azzal a hálót érinti;
8. ha a játészó a labdaütővel felfogott labdát a hálóig viszi s ellenfele mezejére átdobja, a helyett, hogy azt visszaütné (15. §);
9. ha a mezőn kívül álló játészó a még játékban forgó (15. §. 7-ik pont) labdát röptében, vagy mielőtt a mezőn kívül a földet érintette volna — a nélkül, hogy helyesen visszaütné — föltartja, vagy öt magát a labda érinti;
10. ha az adogatott labda röptében (első fölpattanás előtt) az udvaron kívül érinti a játészót.

Nem veszti el azonban a játészó hálóérintés miatt a labdát, ha ez szabályos visszaütés következtében már átröpült az ellenfél mezejére, mielőtt a háló érintetett.

Vitássá vált labda játékban forgónak tekintendő mindaddig, a míg mindkét fél azt kiléptetnek el nem ismeri; és akkor azon játészó ellenfelének számít, a ki nek hibájából a labda már előbb kiléptetnek lett volna tekintendő.

21. §.

A játészó első labdája megnyerésével „15“-öt, második labdája megnyerésével „30“-at, a harmadik megnyerésével pedig „40“-et számít.

A játék nyertese rendszerint az a játészó, aki előbb nyerte a negyedik labdáját.

Midőn azonban a játészók mindegyike „40“-en áll, a negyedik labda mindegyik játészónak csak „előny“-ül számít s a játék azé lesz, aki az ötödik labdát magáénak számítja.

22. §. A játékok számitása.

A játészma győztese rendszerint az a játészó, aki előbb nyeri meg hatodik játékát.

Midőn azonban mindkét játészó öt-öt játéknt nyert, a megnyert hatodik játék mindegyik nyerőnek egyelőre csak „előny“-ül számít s a játészma azé lesz, a ki hetedik játékát nyeri.

23. §. Helycsere.

A játészma végén a játészók helyet cserélnek.

A hely játészma-közben is elcserélhető; de a sors utján már kijelölt hely elcserélése csakis a játészma első, harmadik s minden következő második játékának végeztével történhetik.

Sorsolás után kijelentett kívánatra csak az előnyadással játszott játészmának, több játészmából álló verseny esetén pedig csakis az utolsó játészmának fentjelzett játékaiban cserélendő a hely.

24. §. **A versenybíró.**

Versenyeknél a bírák határozata végérvényes; a játékszabályok vitás kérdéseit maga az elnök dönti el.

A hely elcserélése iránt a versenybíró tartozik in tézkedni, akár előzetesen kötötték ki, akár utólagosan kérték a helycserét.

25. §.

Több játszából álló versenyben az, a ki a játszma utolsó játékában adogató volt, a következő játszma első játékában ütő lesz.

Esthomály, eső vagy más hasonló véletlen által félbeszakított versenyjáték a következő napon a megszakítás pontjától kezdve folytatandó; a helyválasztás joga pedig azt illeti, a kinek a megszakításkor előnyös helye volt.

26. §. **Labda-előny.**

A pluselőny

a) „negyed 15“; midőn a játszma második s minden következő negyedik (2. 6. 10 . . .) játékának kezdetén adunk egy labdát (jelzés: $\frac{1}{4}$);

b) „fél 15“; midőn a játszma második s minden következő második (2. 4. 6. 8 . . .) játékának kezdetén adunk egy labdát (jelzés: $\frac{1}{2}$);

c) „háromnegyed 15“; midőn a játszma második, harmadik, negyedik s minden következő négy játék utolsó három (2. 3. 4. 6. 7. 8. 10. 11. 12 . . .) játékának kezdetén adunk egy labdát (jelzés: $\frac{3}{4}$);

d) „15“; midőn a játszma minden (1. 2. 3. 4. 5. 6 . . .) játékának kezdetén egy labdát adunk (jelzés: 15);

e) „30“; midőn a játszma minden játékának kezdetén két labdát adunk (jelzés: 30);

f) „40“; midőn a játszma minden játékának kezdetén három labdát adunk (jelzés: 40).

A negyed-, a fél- s a háromnegyed 15, egyéb előnyvel együttesen is adható pluselőnykép.

27. §.

A minus előny

a) „negyed 15“: midőn a játszma első s minden negyedik (1. 5. 9. 13 . . .) játékának kezdetén —,

b) „fél 15“; midőn a játszma második s minden következő második (1. 3. 5. 7 . . .) játékának kezdetén —,

c) „háromnegyed 15“; midőn a játszma négy-négy egymásután következő játékaik közül az első, harmadik s negyedik (1. 3. 4. 5. 7. 8. 9. 11. 12 . . .) játék kezdetén —,

d) „15“; midőn a játszma mindegyik (1. 2. 3. 4. 5. 6 . . .) játékának kezdetén egy-egy labdát kell nyernünk a rendes számítás megkezdése előtt;

e) „30“; midőn a játszma mindegyik játékának kezdetén két-két labdát —,

f) „40“; midőn a játszma mindegyik játékának kezdetén három-három labdát kell nyernünk a rendes számítás megkezdése előtt.

III.

A játék hármásban, vagy négyesben.

28. §.

Az előző szakaszokban megállapított szabályok a hármásban és négyesben folytatott játéokra a következő szakaszokba foglaltakkal együtt érvényesek.

29. §.

Hármásban az a játészó, ki két játszótárral áll szemben, saját mezejének csak a belső oldalvonalak között fekvő területét védelmezi.

30. §.

Hármásban az, a ki egyedül játszik, minden második játékban adogat.

31. §.

Négyesben az adogató játszópár maga határozza el, hogy közülök melyik adogasson az első játékban; ellenfelük pedig e részben a második játéknál határoz. Az adogatás sora az első adogató társára a harmadik játékban, a második adogató társára pedig a negyedik játékban kerül s így végig az egész játszmában.

32. §.

Hibás az adogatás (a 9. §. csetein kívül), ha az adogatott labda az adogató játszótársát érinti.

33. §. **A játék menete.**

Az adogatott labdát az ellenpárti játszótársak föl-váltva ütik vissza. A társának adogatott labdát egyik játszó sem fogadhatja el.

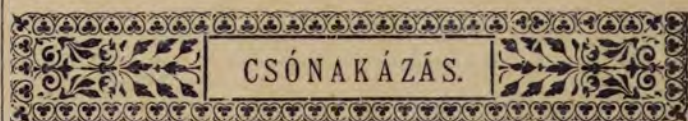
Az adogatás és ütés már megállapított sorrendje meg nem változtatható s a játszma befejezése előtt a játszótársak sem cserélhetnek helyet az adogatott labda vissza-ütése végett.

34. §.

Midőn a játészók egyike soron kívül adogatott, a már számított labdák érvényesek maradnak, de a versenybírónak intézkednie kell, hogy a soros adogasson.

Ha e sorrendi hiba a játék befejezte után tűnik föl, akkor a megváltozott sorrendben folytatandó az adogatás a játszma végéig.

Magyar vívómesterek külföldön. Fodor Károly és Rákosi Gyula fővárosi vívómesterek a koronaherceg-utczai nagy vívóintézetnek legujabban társult tulajdonosai, néhány előkelő angol klub és sport-egylet meghívására Londonba utaztak, hogy a magyar kardvívást bemutassák. Tanulmányutjukat Francia- és Olaszországban folytatják, s a magyar bajvívásnak bizonyynyal mindenütt elismerést fognak szerezni.

Nemzeti hajós egylet.

Jelentés az egylet 1893. évi működéséről.

Az elmúlt 1893. évre a hazai evezős sport minden barátja meglegedéssel tekinthet vissza, mert ezen év sportunk örvedetes fejlődéséről tesz tanuságot.

Főérdeme volt ebben a magyar evezős egyletek országos szövetségének, a mely ez évben kezdte meg tényleges működését és az általa rendezett evezős versenyek az eddiginél sokkal élénkebb tevékenységre ösztönözte az evezős egyleteket.

A szövetség az ő működéséről külön évi jelentést adott ki s azért mi annak részleteire itt ki nem terjeszkedünk, hanem csak röviden megemlítjük, hogy a szövetség rendezte június 11-én a budapesti evezős versenyt és július 30-án a balatonfüredi versenyt; továbbá a Tiszai regatt-szövetséggel együtt július 2-án a szegedi versenyt

és részt vett a „Torontál” nagybecskereki egyeslet által Török-Becsén, szeptember 17-én tartott verseny rendezésében is.

Kétségkívül öröndetes, hogy négy verseny rendeztetett az országban; de ha másrészt figyelemde vesszük, hogy a balaton-füredi versenyben csak egy egyeslet szerepelt, a többiekben pedig az egyes számokban kevés concurrens mérkőzött és a budapesti versenyen egy szám, versenyző hiányában egészen elmaradt, két szám pedig ellenfél nélkül Walk-over lett, kívánatosabbnak vélnők, ha egyelőre addig, míg a versenyevezés nagyobb terjedelmet nem ölt, inkább kevesebb verseny rendeztetnék és az egyesletek erőiket csak egy-két versenyre összpontosítanák, a mi által nagyobb számú concurrentiák válnának lehetségessé és a versenyek érdekessége és a közönség által való látogatottsága is növekednék.

De ha az 1893. évi evezős-versenyek a csapatok száma tekintetében nem is voltak eléggé eredményesek, másrészt azonbsn örömmel jelezhetjük, hogy a mi a csapatok minőségét illeti, ezek általában magas niveaun állottak és pedig nemcsak a fővárosi, hanem a vidéki egyesletek csapatai is, mert ezek is az evezés stylszerűségével és az összműködéssel nagy haladást tanusítottak.

Egyesletünkre az 1863. évi versenyek nagy dicsőséget hoztak, mert a hol megjelentünk, mindenütt győztünk.

Összesen 7-szer indultunk és 7-szer győztünk is; pedig mindenütt erős ellenfelekkel álltunk szemben!

Győztünk Budapesten a bajnoki skiff versenyben a „Neptun” budapesti evezős egyeslettel szemben.

E győzelemmel Lintner Sándor tagtársunk az első magyar evezős bajnokká lett, egyesletünk pedig elsőnek viselte a kék szalagjelvényt.

Győztünk továbbá Budapesten: az „állami díj”-ban négyessel a „Maros” aradi evezős egyeslettel szemben;

a kezdők négyes versenyében a „Maros” aradi evezős egyeslet és a „Hunnia” budapesti csónakázó egyeslettel szemben és

a „Balatoni díj”-ban double-scullban a „Neptun” budapesti evezős egyeslettel szemben.

Győztünk Bécsben: négyessel az I. számban a Jokey Club díjáért a Wiener R. Cl. „Union” és a Wiener R. Cl. „Donau” csapataival szemben és

négyessel a VIII. sz. „Gastrennen”-ben az ulmi R. Cl. „Donau” ellen.

E versenyben elért recordunk a legjobb volt valamennyi ottani négyes csapat recordjai között.

Végre győztünk skiffben Török-Becsén a temesvári csónakázó egyeslet és a „Torontál” nagybecskereki hajós egyeslettel szemben.

Fényes győzelmeinket első sorban a versenyekben résztvett tagtársainknak, névszerint: Lintner Sándor bajnok tagtársunknak és Szandtner Béla, Zsedényi Béla, Szentgyörgyi Imre, Pánczél Ottó, Holczvarth Victor, Mayer Gyula, Pitroff Kornél (korm.) és Csuka Lajos (korm.) tagtársainknak köszönhetjük, de köszönet illeti meg Samarjay Gyula és ifj. Schiller Károly tagtársainkat is, a kik a második négyes csapat trainingjében mindvégig buzgalommal és önfeláldozással részt vettek és lehetővé tették a budapesti versenyek VI. számának megnyerését.

Csónakázó évad megnyitása Keszthelyen. A keszthelyi csónakázó egyesület ez idei csónakázó évadot a Balatonon május 5-ikén délután, diszcsónakázással, társasvacsorával és táncmulatsággal nyitotta meg.

LÖVÉSZET.

Budapesti polgári lövész-egyesület.

A budapesti polgári lövészegylet f. hó 6-ikán délben szépen sikerült megnyitó ünnepélyt rendezett saját helyiségeiben, a melyet közebed előzőtt meg. Az ebéden a tagok igen szép számmal jelentek, ott volt a budai kerület orsz. képviselője, Darányi Ignác is.

A pecsenyénél felállott Szávoszt Alfonz egyleti elnök és emelkedett lelkes szavakban üritette poharát a legalkotmányosabb, legszeretettebb uralkodóért, Ferencz József magyar királyért, a ki a liberális magyar nemzetben találja fel trónjának leghívebb támaszát. A jelen voltak állva hallgatták a szép beszédet, kivül pedig mozsarak döngése kísérte a lelkes éljenzéseket. A toaszt után az összes vendégek ittak abból a serlegből, a mit a király ajándékozott a polgári lövész-egyesületnek. Szabó M. Ferencz a népszerű József főherceget és családját köszöntötte fel, Darányi Ignác az egyesület emelkedése és felvirágzásáról szölvá, pompás beszédben élteti a vezetőséget és annak einökét Szávoszt Alfonzot. Freyberger Pál a fővárosi képviselőtestületet éltette, Szávoszt Alfonz pedig a minden nemes és nagy ügyekért élő és nagy buzgalmu Darányi képviselőt éltette, a jelen voltak lelkes és zajos ovációja között, Némái Antal Freybergert, ifj. Bún József a lövész mestereket éltette. Szabó M. József poharát emeli a sajtóért, a mely a lövészegyesületet mindig támogatta czéljaiban, D'Amant Leo hirlapíró megköszönte a szives megemlékezést és az egyesület felvirágzásáért ivott. A jelen voltak mindnyájan nagy elismeréssel nyilatkoztak Kertész János vendégülösről, a ki az egyleti tagokat a figyelem jeleivel halmozta el. A sikerült banket után kezdetét vette a czéllövészet.

8 órakor este számos hölgy jelenlétében kiosztották a díjakat, melyeket a következők nyertek: a 225—300 m. távolságu mezei czéltáblán közép lövésekre Wolf D. György (2 cs. arany), Benkó Ferencz (1 arany) a főváros díjai: Déván Károly (10 koronát), továbbá Reich Zoltán, Némái Antal, Matheidesz Dániel, Welsch Emil, Binder Pál, Pártos Gyula; találó díjak: Jellenek Antal (2 aranyat), Benkó Ferencz (1 arany), Némái Antal, (10 korona), Reich Zoltán, Welsch Emil, Wolf D. György, Binder Pál, Arnold Róbert, Lax Adolf, Matheidesz Dániel; a 150 méter távolságu rendes czéltáblán, közép lövésekre: Déván Károly (2 aranyat), Benkó Ferencz (1 arany), Mauthner Károly (10 kora), Jellenek Antal, Obervalder János, Matheidesz Dániel, Wolf D. György, Lakos Lajos, Némái Antal, Habicht Károly; találó lövésekre: Benkó Ferencz (2 arany), Jellenek Antal (1 arany), Némái Antal (10 korona), továbbá Obervalder János, Reich Zoltán, Matheidesz Dániel, Déván Károly, Wolf D. György, Binder Pál, Arnold Róbert; a „verseny”-czéltáblán díjakat nyertek: Jellenek Antal (4 arany), Reich Zoltán (3 arany), Némái Antal (2 arany), Benkó Ferencz (1 arany), Binder Pál (10 korona), Wolf D. György, Freyberger Pál, Obervalder Alajos, Jaritz András, Habicht Károly, Matheidesz Dániel; a pisztoly-czéltáblán közép lövésekre: dr. Axamethy Lajos (2 arany), Molnár Béla (20 korona), Széchy Antal (10 korona), Jaritz András (8 korona), Harsányi István (6 koron(a

Pauer József, Jellenek Antal, találó díjakra: Molnár Béla (20 korona) dr. Axamethy Lajos (10 korona), Pauer József (8 korona), azután Harsányi István, Jellenek Antal, Rosconi Károly, Széchy Antal; a vadász-czérláblán találtak: Szávoszt Alfonz (2 arany), Sigmund Sándor (10 korna), Reich Zoltán, Berának Ferencz, Zaitz József, Lax Adolf. Végül még a következő hölgyek tüntették ki magukat és kaptak díjakat: Reich Zoltánné 4 korona, ifj. Bún Józsefné 3 korona és Pártos Gyuláné 2 korona. Az összes lövészek száma 6542.

A díjakat a lövészek zajos éljenzés mellett vették át. Szávoszt Alfonz főlövészmeister végül a közönségnek köszönetet mond, a mivel a sikerült ünnepély véget ért.

Lakner Jánost a budapesti polgári lövészegyesület buzgó jegyzőjét súlyos vesztesség érte: Margit nevű 4 $\frac{1}{2}$ éves lánya meghalt.

X. Klösz György fényképészeti műintézet Budapest, V. Kossuth Lajos utca 18. sz. I. emeleten. Telefon-állomás. Elvállal mindennemű fényképi felvételeket, többszörösítéseket gépekről. ipar-, mű-, és tanlányokról, sat. Photolithographia, cinkographia, fényomat, autographiai fénymásolat.

VADÁSZAT.

Négy napi vadászat az első oázisban, Fayum környékén.

Irtá: Szalay Imre.

(Folytatás.)

Utunk a mezőség közt visz, de angyen kanyargósan, mert itt egyenes út sehohol sem található; vagy jobbra vagy balra örökös kanyarognak ezek, a mint a gátak, melynek tetején járnak, alkotva vannak. Igen sajnáltam egy esetben, hogy fotografizni nem tudok. Egy pálmaliget vízzel volt elárasztva és ott vagy 30 drb. fehér Ibis a tónál keresgéltem élelem után; a sötét pálmatorzs, szép zöld leveleivel, a kékellő viz és e belőle kitörő fű, a szép hófehér állatokkal gyönyörű csoportot alkottak.

Néha az út mellett feltűnt egy kezdetleges alkotmány, mely két pálmakötéllal összekötött hosszú kukoricza szárból állt, ezt fönt pálmakötél tartotta össze és ennek közepén egy vékony fa volt megerősítve, az egyik végén hozzá kötözött sárbunkóval; a másik végén egy vederhez hasonló kákakosárral, hasonlóan a mi gémeskútjainkhoz, de természetesen kezdetlegesebb kiadásban. Ezzel a kezdetleges szerszámmal meríti a vizet földjére a fáradhatlan arab, így öntözvén buzája vagy pamutja barázdák által elválasztott egy-egy parcelláját.

Utunk a sivatag felé visz, hol majd kétnegyed óráig megyünk, míg a városhoz vissza kerülünk. Itt megszólít bennünket egy arab, ki szamaráról leszállva a földön guggolt és távolról imádkozni látszott. Mikor oda értünk, gyufát kért s dragománunk kérdésére egy lyukat mutatott, melybe egy nagy mérges cobra bujt a kövek alá, — ezt akarta kifüstölni.

Vége a sivatagon egy mély szakadékhoz értünk, melynek fenekén kis patak csörgedezett. A szakadékot nagy távolságra vadméhek lepik el, melyek a partra telepedve, a jó napfényben sütkéreznek; milliárd meg milliárd röpköd körülöttünk, úgy, hogy már-már futásról gondolkodunk, midőn vezetőnk figyelmeztet, hogy nincs fulánkjuk. Messziről feltűnik egy kis arab falu, melynek nem utolsó diszítése néhány magas gyárkémény egy elhagyott cukorgyáron; midőn közel érünk, az omladozó falak közül sok vadgalamb röpül fel, melyek közül kettőt lelövök. Ugyanott igen sok vércse is tanyáz. A gyár összes vasrészei, a gépek még mind helyeiken; oldalt áll egy lokomobil; tető nincs és a gyár egyik oldalfala egészen kidőlvén, mindenütt csak pusztulás; a géprészek, úgy látszik, nem érik meg a vasuton való szállítás árát, azért maradtak ott, a gyár pedig azért szűnt meg, mert a föld, a sok év óta folytonos cukornád-termelés által kizsárolva, megtermi még ugyan a nádat, de a cukor oly kevés benne, hogy haszonnal nem tenyészthető többé, a vasut pedig messze levén, máshonnan odahozni nyers anyagot nem lenne érdemes.

Már dél felé jár az idő, utunk célja mégis messze van. Vége háromnegyed 12 órára egy folyóvízhez érünk, melynek sok kezdetleges hidjain keresztül menve, elértük tanyánkat, Masraht, hol megszállni és ejjelezni akarunk. A falu meglehetősen nagy területet foglal el sárkunyhóival, szűk sikátoraival. Közeledtünkre a kutyák ugatása fogad, végre a tegnapi kvartélyhoz hasonlító kunyhóba érünk, mely csak annyiban különbözik, hogy egyik szárnya vendégszoba; ennek magasabb a földje, mint a másiknak. Az obligát gyékény leterítették és mi elhelyezkedtünk. Ebédünk persze megint a falu részvéte mellett történik; újra oda gyűl, kinek csak lába van a menésre. Délután elindultunk a vadászat színhelyére, hol az arabok szerint sok rókát és farkast fogunk találni. Utunk a sivatag felé vezetett, de előbb még egy kisebb tó állja el utunkat, sok vízvezető árkaival, melyeken csakis az arabok nyakán gubbaszkodva tudunk átjutni; a tón sok szárcsa és vadkacsa van; az egyik arab el is vált tőlünk és kovás puskájával, mert itt még az divik, lőtt is néhány darabot; mi azonban csak arra szoritkoztunk, hogy a tóparton százával tanyázó pfeiferek közül lőjünk egy tuczatot. A tón átkelvén, vadászatunk voltaképeni színhelyére érünk. A sivatag homokjából magas buczkák támadtak itt, ezt belepji jó sűrűen a tamariskus és más bokor, törpefenyővel vagy cédzdrussal vegyest; a buczka és a sivatag közt, a víz oda vezetéseivel igen szép árpa- és buzatáblák vannak; jó két láb magasak itt a növények és most hányják kalászukat. Latinovits a tón felül maradt, én a másik felén, a dragomán pedig hátul kullog a gabonában; két arab a buczkán halad, bottal ütögetve a bokrokat.

Sokáig haladtunk így, míg egyszerre Latinovits lövése hallik. Figyelmesen nézek előre s tőlem vagy 80 lépésre a sivatag felé tartva, látok látok szép nagy farkast, de a távolság miatt nem lehetek. A dragománhoz közel jutott volna, mikor törtetve ment keresztül az árpán, de az csak hallott a vadászat-rendezésről valamit, de nem értett hozzá s így távol esett tőle. Még sokáig láttam azután, mikor a sivatagon futott tovább, néha néha visszanezve; mert, mint Latinovits később mondta, egy kölykével volt a sűrűben, de az visszatört.

Egészen felvillanyozva mentünk tovább; egy helyen a tavalyi kukoriczát nyomtattak ló helyett bivaly és tevével, ép úgy legarmadázva a kukoriczát, mint minálunk a nyomtatók a buzát vagy árpát. Azt hiszem, a fehér egyiptomi kukoricza könnyebben lemorzsolódik a csutáról, mint nálunk a cinquantine, mert másképp nem tudnák levenni a szemet.

Egészen estefeléig haladtunk előre, visszakanyarodva a sivatag szélein a falu felé; útközben két rókát is ver-

tek fel hajtóink, de nagyon messzire estek tőlem; két-lövést is tettem egyikre, de az elment a buzákba és nem találtuk meg. Az idevaló róka felényi nagy, mint a mienk, akknra mint egy jól kinőtt nyul, nem oly ravasz; többnyire a falvak körül ólalkodik, elhordva onnan tyukot, galambot és kacsát még nappal is.

Jól kifáradva tértünk szállásunkra s minthogy a tegnapi kemény ágy nem igen tetszett, tolmácsunk által szalmát kértünk, amit azonban sehol sem találtak, mert a polyvájával együtt fűvel szecsakává aprítva, régen fel-etették; felfedeztem végre kukoriczacsumát s azt hozattuk a szőnyeg alá, így fekhelyünk vátamivel — nem puhább, hanem kevésbé kemény lett.

A falu mellett vagy 50 darab pálma és arabiai akác volt, egy egész kis erdőt képezve. Napnyugta felé oda elálltam és az éjjeli szállásra odesiető héják és vércsék közül vagy 10 drbot lelődöztem az arabok bámulatára, kik nem értették meg, hogy lehet oly vadra lőni, mely röpül és husa nem jó, és a mi fő, tisztogatja a kidobott hus- és dögtől a falu környékét. A nap lenyugtával az előbb oly meleg levegő egyszerre érezhetően hideggé változik és kezdődik a nagy harmatesés, mely egy nap se marad ki, minthogy éjjel mindig tiszta az ég, ha napközben kivételkép felhők borították is.

Visszatérve a házba, estelkezés közben, mely újra mindkét nembeli közönség előtt történt, dragománunk ijesztő mesékkel traktált bennünket, az arabokat illetőleg, kik már sok európaiat elpusztítottak. Mi ugyan nem hittünk a meséből semmit, úgy hogy én puskámat a tokjába tettem, de mégis elővigyázatból Latinovics az övét kinn hagyta maga mellett.

Az este meghozta lakótársainkat is; tevék szamarak és kecskék siettek szobánkon keresztül éjjeli helyükre, mely az udvaron volt; be jöhettek, ha akartak a szobába is, mert ajtó csak az utca felől volt s az udvarra nem, pedig az érezhető hideg miatt szívesen vettük volna, ha a nyílás nem lett volna oly nagy. Különben egy rostélyon meggyújtottak egy csomó igen szépen összerakott kukoricza-csutát és az melegítette is annak a kezét, ki fölébe tartotta, de oldalvást ugyan semmit. Lassankint kiparancsolva a házból vendégeinket, a háziakkal együtt nyugvásra szántuk magunkat, mire szükségünk is volt a 4—5 órai lovaglás és a délutáni vadászat után.

A hely szokatlansága miatt csak jó későn aludhatunk el, midőn egyszerre egy nehéz test reánkugrását érezzük; feljeddünk és eszünkbe jut a dragomán esti elbeszélése. Azt képzeljük, megrohantattunk, midőn kecskemekegés mutatja, hogy egy kis gida, melynek éjjeli helye szokott lenni a magasabb vendégszoba, igénybe vette, a mi őt illeti meg. Félig bosszankodva félig nevetve kergetjük el ökelmét, de az éjjel még többször is alkalmatlankodott, mi ellen — az istálló nyitva lévén — nem tehattunk semmit, sőt örültünk, hogy a tevé és bivaly nyugton hagyott bennünket.

Kora reggel talpon voltunk; a thea felmelegített bennünket, mert míg a nap fel nem kelt, nagy hideg, illetoleg csak 3—4 fok meleg volt. Házi gazdánktól elbucszva megindultunk a dragománunk által kitűnő helynek festett Birkeh tó felé, hol vízi vadakra is lett volna vadászat. Egy darabig az előbbi tó mellett haladtunk, melynek sekélyes részén a pfeiferek serége ütött tanyát, fel-felkelve jövetelünkör és odébb leszállva; majd reájutottunk egy tamariskusok által borított buczkára, melyen majd egy órát kellett a nagy homokban haladnunk; hagyott, kisebb falvakat is találtunk; egy helyen néhány beduin tanyázott sátor alatt, tevéiket legeltetve a száraz avaron. Egyszerre utunk előtt egy széles folyóvíz terül el, annak partján megállunk és a mélység kipuhatolására

arabjaink a vízbe mennék, de a víz oly mély, hogy hónaljig ér, így velük átvitetni magunkat nehéz lenne. De itt van a tevé; melyre, hogy átszállítson, én ülök fel először. Nem mondhatnám, hogy a málhák tetején jó ülés lenne, úgy, hogy — noha jól megkapaszkodtam — kis hija, hogy a tevé felkelése alkalmával le nem estem. Mert a tevé felkelése részletekbe megy; előbb feláll a hátulsó lábára, akkor majd a nyakába esik az ember, azután az első lábára áll, akkor meg majd hanyat esik. Bemegyünk a vízbe, a közepén azonban tevém megmakacsolja magát, elkezd ordítani és hiába a lárma, a kötőfék ránczígálása s mintha készülődéseket tenne, mintha görbedne a lába a lefekvésre; — no ez épen jó lesz a málhával és szerény magammal a hátán! De mégis jobb érzése erőt vesz rajta és nagy nehezen kigázol. Latinovits a parton nevet de most ő reá kerül a sor; a tevé azonban nem lehet újra átküldeni, s így nem maradt más hátra, mint az, hogy a két arab egymás vállát fogva, Latinovits elé áll, ő meg felülve nyakuk közé és lábát feltartva, szerencsésen áteviczkél a vizen. A míg ez az átszállítási mizéria tartott, én két szép jégmadarat lőttem, egy szép, kis zöldet, mely minálunk is van, és egy nagyobb fehér-tarkát, mely csak Egviptomban található, nagyságára hasonlít egy fenyves rigóhoz. (Folyt. köv.)

A trieszti általános biztosító-társaság

(ASSICURAZIONI GENERALI)

f. é. május hó 10-én tartott 62-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1893. évi mérlegek.

A zárszámadási jelentéséből látjuk, hogy a társaság életbiztosítási díjtartaléka 1893. évi decz. hó 31-én 39.757.609 frt 91 kr-ra emelkedett, míg kár- és nyeresémi részesülési tartalékok czimén 1.060.020 frt 07 kr. vezetettett új számlára elő. 1893. deczember 31-én az érvényben volt életbiztosítási tőke összegek 162.807.927 frt 73 kr-ra emelkedtek; az életbiztosítási ágban az év folyamán bevett díjak 6.715.576 frt 23 krt tettek.

A tűz- és szállítmány-biztosítási ágakban a díj és illeték bevétele 10.388.780 frt 65 kr. volt, miből 2.724.196 frt 46 kr. mint díjtartalék és 936.191 frt 01 kr. mint kártartalék lett minden tehertől menten a jövő évre átvitelezve. Az 1893. deczember hó 31-én érvényben volt biztosításokért a jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 29.399.787 frt 58 kr-ra emelkedett.

Károkért az 1893-ik évben 9.302.328 frt 93 krt. fizetett ki. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kár fizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 1.624.017.06 frt 51 krnyi igen is tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 49.265.865 frt 80 kr. esik, melyet a társaság 154.321 káresetben fizetett.

Az értékpapírok árfolyam ingadozása fedezetére alakított tartalék 1893. deczember 31-én 1.190.544 frt 33 krt tett ki dacára annak, hogy a sorsolás alá eső és a névértékükön beváltható értékpapírok csakis névértékükön vétettek fel a mérlegbe, míg a nyereség tartalék alapszabályszerű mérvében, a részvénytőke fele összegében vagyis 2.625.000 frtban, az ingatlan tartalék 1.289.480 frt 92 krnyi összegben s végre a kétes követelések tartaléka 80.000 frttal fentartatott.

A társaság biztosíték alapjai az idei átutalások folytán 49.162.470 frt 81 krról 54.990.003 frt 34 krra emelkedtek és következőképen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések ...	8.747.260 frt 73 kr
2. Éle biztosítási kötvényekre adott kölcsönök ...	3.909.510 » 96 »
3. Állampapírokra adott kölcsönök... ..	36.170 » 92 »
4. Értékpapírok	34.450.046 » 52 »
5. Tárca váltók	528.064 » 61 »
6. Folyó-számlák (Adósok a hitelezők követeléseinek levonásával)... ..	1.214.319 » 82 »
7. Készpénz az intézeteknél és bankoknál ...	2.429.629 » 79 »
8. A részvényeseknek biztosított adóslevelei ...	3.675.000 » — »

O. é. 94.990.003 frt 34 kr.

Ezekből több mint 15 millió magyar értékekre esik. Az elért 812.185 frt 13 krnyi tiszta nyeresémyől a társaság osztalékuul részvényenkint 120 frtot aranyban vagyis 300 frankot fizet.

LIPIKI JÓDFÜRDŐ

(SZLAVÓNIÁBAN.)

Elsőrangú kutforrás és gyógyfürdőhely

Enyhe éghajlat.

Egyedüli jódhévíz a Continensen 64° Celsius

Az idény tartama márcziustól október végeig. Gyógyjavallatok: A gyomor és bélcsatorna mindennemű hurutos bántalmánál, hólyagbetegségeknek, csuzos és köszvényes kóralakoknál, görvélykóros és különféle vérhajóknál.

Kiterjedt árnyékos park, saját gyógyzenekar, fedett sétány, díszes és kényelmesen berendezett szállodák és magángyógyintézetek.

100 vendégszoba.

Kitűnő étkezés mérsékelt árak.

Vasuti összeköttetés: Pakratz Lipik (cs. és k. szab. déli vasut), Okucan (m. kir. államvasutak.)

FÖLDESZ L.

puskaműves

Budapest, Muzeum-körút 9 szám.

Ajánlja jó hírnevű

fegyvereit

kezeség mellett,

továbbá mindennemű **revolvereket** és teljes **vadászfelszereléseket.**

Árjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek. Javítások legelőszöbben számíttatnak.

KAJARI DEZSŐ

KARLSBADI

cipő-különlegességek.

Budapest, Dorottya-utca 8. sz. a.

Ajánlja legdusabb választékban férfi-, női- és gyermek-cipő-árúit a nyári idényre

a legelőszöbbe árak mellett. — Különös ügyelemmel

velocipédező, turista és hegmászó tornaczipőket, vadász-csizmákat

mindennemű bőr- és vászonból urak, hölgyek és gyermekek részér. egymint:

tiszti cipők, galoschnik v. gumiezi pök, ugy szinté vízmentes czipőket és kényes lábra különlegességeket nagy választékban raktáron tart

Videki megrendelések mérték vagy minta-czipő szerint leggyorsabban eszközöltetnek.

Vadászterület

kerestetik bérbevétel czéljából, lehetőleg a főváros közelében.

Szives ajánlatok a „Herkules” kiadóhivatalához intézendők.

Vasuti állomás: Zsolna
onnan omnibuszszal
Állandó posta- és
távirda-állomás.

RAJECZ-FÜRDŐ

(Magyar Gasteln) a TEGENYES VÖLGYBEN
Timsósvasas hévforrások 34°C.
Specialis fürdő nöibajok ellen. Combinált hideg-víz-gyógyomd (Kneip-Kura). — Klimatikus gyógyhely 420 m. magasságban ózondús, pormentes levegővel. — Északról teljesen védve. Gyógyjavallatok:

csúz, kö-zvény, bőrbajok, göv-lykór, angolkór, sápkór, vérszegénység, idegbajok, neurás ehnia, neuralgiák, iechias Női bajokban (méh-, hüvely-, hurur), izzadmányok stb 4-5 heti használat után legbiztosabb sikerű. Subalpin klimájánál fogva általános gyengeségű, a l-gutak hurujánál indikált. — Villanyozás, massage. — Gyönyörű kirándulások; croquet, lawn tennis, tekepálya, zongoraterem, gyöyterem stb. — Olcsó teljes ellátás, elő es utóevadban már 2 fritt feljebb naponként.

Füldőorvos: Dr. FANZLER LAJOS fővárosi gyakorló orvos, Budapest, II. ker. Corvin-ter 2. sz.

Felvilágosítással és prospektussal szolgál a fürdőigazgatóság.

Széna-sajtók

széna, szalma, turfa stb. csomagolására

legjobb szerkezettel

Mayfarth Ph. és Ta

Bécs II/1.

gazdasági és gyümölcsérfekesítési gépgyárban készülnek.

Torna- és sport-ruházati kellékek

raktára.

CZIM:

Karl Braunstein (Turnwart) Georgswalde. (Böhmen).

Tornász nadrágok tricoból, Tornaingek, torna-övek, torna-czipők különböző fajtaból.

Velocipéd-czipők, turista-czipők, séta-czipők szövethől és bőrből, bőrvagy reczés gummi-talppal.

Hidalgo-szabadalmazott sport-czipő sarok nélkül Lipsia-talppal.

Szállítás utánvét mellett.

Kimerítő árjegyzékek ingyen!

DEUTSCH GÁBOR

zongora gyári telepe

Budapest, V., Erzsébet tér 7. sz.

(Bécsi-u. sarkán.)

Eladás 6 évi jótállás mellett.

Porzolt Kálmán

munkái:

A párbaj. Szinmű 1 felv. Először adatott a nemzeti szin- frt kr. házban 1881-ben 40

Szerencsétlen furulyások. Elbesz. 1883. 1 —

Viharos élet. Elbeszélések. 1886 1 —

Fürdői emlékek. Elbesz. 1887. (Képekkel) 1 —

Sport és szerelem. Elb. 1887. (Képekkel) 1 —

Amor im Bade. A „Fürdői emlékek” német kiadása. Berlin 1891. Ára 1 márka.

Herkules Testgyak. és sportközl.

1884. Első évfolyam 6 —

1885. Második évfolyam ... 8 —

1886. Harmadik évfolyam... 8 —

1887. Negyedik évfolyam .. 8 —

1888. Ötödik évfolyam 4 —

1889. Hatodik évfolyam ... 4 —

1890. Hetedik évfolyam..... 4 —

1891. Nyolcadik évfolyam 4 —

1892. Kilencedik évfolyam 4 —

Képes sportnaptár. 1886. évre 1 50

A testgyakorlati oktatás rendszere. A testgyakorlati oktatásra vonatkozó törvények és rendeletek gyűjtemény. 1886 — 80

Reform-naptár 1892. Politikai és szépirodalmi tartalommal — 40

A Dunántúli írásban és képbén. (Dunántúli képes naptár 1892) 1 —

Ugyanaz II-ik kötet 1893-évre 1 —

Porzolt Jenő:

A korcsolyázás kézi könyve. Képekkel..... 1 —

Porzolt Lajos munkái:

A magyar labdajátékok könyve. Képekkel s gróf Eszterházy Mihály előszavával..... 1 —

A tornázás kézikönyve. Képek. 1 20

Tornakartyák. Képekkel 1 —

Mindezen munkák kaphatók a „Herkules” kiadóhivatalában (Budapest, József-körút 5. sz.)

Képek és képeretek a legnagyobb a legegyszerűbbtől a legremekebbig való kivitelben legmérsékeltébb áron kaphatók csakis TINTNER MIKSA műtárában Bécs, I., Opernring 19.